

април - јуни 2009

Отећа истина

Лист удружења породица киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији Година VI БРОЈ 18

ТУЖНО

Да ли то Усуд одреди да се више од деценије састају само по гробљима и парастосима?

Свако оглашавање телефона у Удружењу породица киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији за те људе је стрепња хоће ли се поменути њихово име и саопштити им лошу вест: пронашли смо Вашег... Никада за ових једанаест година нико од њих не доби бар назнаку да може да се нада да ће пронаћи свог отетог или несталог члана породице. Само лоше вести оне најружније. Једанаест година.

И када се окупе на сахранама плачу и тугују сви. Плачу за изгубљеним младим животима с којима се оправштају, за злом судбином отетог човека или жене, плачу што о њиховима још ништа не знају, иако деценија прође, плачу и над собом што их злехуда судбина одабра да доживе толику трагедију, да им се породица окрњи, што пате и не смеју да закукају од бола и туге, бојећи се да не оплакују живог човека. И како време одмиче, а оно неумитно тече остављајући на њиховим лицима и у њиховим душама дубоке трагове, они губе наду да ће пронаћи своје најмилије. Но, и кад помисле да их више нема, одбацују брзо ту мисао као свој грех. И боре се и даље и поспешују наду да ће ипак све бити добро, теше једни друге, недају се, али сузе издајице скотрљају се с њихових уморних лица и открију колико је бола и патњи у њима. То су људи вредни дубоког поштовања. Не оптерећују они никога својим болом и тугом. Сами се с тим носе и боре се само за истину. Но, до ње тешко долазе, сем кад им стигне ковчег са њиховим отетим чланом породице.

Деценију и више они су изгубили од свога живота. То време они су били усрдсређени само на један циљ: пронаћи свог члана породице који је нетрагом нестао. И не сме се пренебрегнути чињеница да су мајом били сами, јер декларативне подршке и обећања нису им, ама баш ни мало помогле. А борити се за истину веома је тешко.

Много је ту испреплетаних интереса да се она сакрије, много су моћнији они који је заташкавају, тако да њима ни мало није лако. Многи од њих је не дочекаше јер им је срце препуко од туге. Нису издржали ни неки након примопредаје тела или њихове сахране. Исцрпло их је испчекивање и очај због немоћности.

Тужно је и то што се о предатим телима говори само као о броју и, што је он већи, то сматрају већим успехом надлежних институција које се тиме баве.

Уосталом, много тога, заправо све што је везано за судбине ових људи и киднапованих и несталих и чланова њихових породица могло би се свести по једну реч - тужно!

М.М.К.

www.otetaistina.com

**Удружење породица
киднапованих и несталих
лица на Косову и Метохији**

Главни и одговорни уредник
Милијана М. Комаревић

Редактор и лектор
Јелица М. Бабић

Компјутерска обрада
и
Штампа
“ИН” Земун

Тираж 1200 ком

Председник Удружења
Верица Томановић

Секретар Удружења
Олгица Божанић

Уређивачки одбор
Миланка Петровић
Павле Костић
Драгана Мајсторовић
Радмила Спасић
Слободанка Цветковић
Бранкица Антић
Милорад Трифуновић
Негован Маврић
Велибор Ађанчић
***

Први број часописа изашао је 31.
августа 2004. године,
излази тромесечно.

Часопис је објављен уз свесрдну
помоћ ICMP (који не одговара за
садржај текста у часопису)МКЦК,
ТЕЛЕКОМ СРБИЈЕ, ТЕРМОЕЛЕК-
ТРАНЕ ОБИЛИЋ
Часопис је бесплатан
текући рачун:
205-22276-93

Комерцијална банка А.Д. Београд

e-mail:udruzenjekidnest@yahoo.com
www.udruzenjeporodica.org.rs

САДРЖАЈ

Тражи се 1904 лица

4

Мора се окончати агонија породица киднапованих

6

Недопустива је толика спорост у раду

8

Хаг не зна за “Бљесак”

9

Српска влада имала више података од нас

10-12

Непозната имена 200 Рома

16

Радили Карли иза леђа

18

Еулекс истражује чињенице

24

Сведочење о злочинима

26

Два милиона долара за слободу

28

Траг води у Македонију

29

Мора се рећи истина

30

Предати и сахрањени

38

У Београду одржана седница Радне групе за лица која су киднапована и нестале на Косову и Метохији

ТРАЖИ СЕ 1904 ЛИЦА

Број несталих лица у сукобу на Косову у тренутку када је Радна група основана премашио је 3.000, док је закључно са крајем маја 2009. године укупан број несталих износио 1.904. Овај најредак је, углавном, резултат процеса идентификације. Стога у овом тренутку главни изазов за њу представља добијање нових информација о надлежним власницима о поштенцијалним гробним местима и о томе где се налазе нестала лица.

У Београду је под покровitelјством МКЦК трећег јуна ове године одржана седница Радне групе за лица која су киднапована и нестале на Косову и Метохији пре и након доласка Мировне међународне мисије у јужну српску

Резолуције 1244 Савета безбедности Уједињених нација. Њен је мандат искључиво хуманитарне природе како би обезбедила да породице несталих лица добију одговоре о судбини њихових вољених. Бави се и правним и административним

Ален Робинсон форензичар и Валери Браси из ЕУЛЕКС-а

покрајину.

Радна група за лица која се воде као нестале у вези са догађајима на Косову у периоду јануар 1998. године - децембар 2000. године основана је у марту 2004. године у оквиру бечког дијалога између власти у Београду и Приштини. Састаје се под покровитељством специјалног представника генералног секретара, који делује у својству шефа прелазне администрације Уједињених нација на Косову (УНМИК-а), у контексту

потребама породица лица чија је судбина непозната.

Међународни комитет Црвеног крста (МКЦК) председава овој Радној групи у својству неутралног посредника и прихватио је ову улогу после позива УНМИК-а да то учини у сагласности која је добијена од

власти у Београду и Приштини.

У склопу ове тематике на састанку се разговарало о ажурирању и усвајању списка несталих и отетих лица уз допуну новопријављених лица. Поднети су и извештаји о информацијама које су достављене у вези са гробним местима и неким индивидуалним случајевима и новим информацијама (извештаји приштинске и београдске делегације). Поднети су подаци о анализи међународних и националних архива (МКЦК) као и извештаји о мерама предузетим у циљу унапређења форензичког процеса и у склопу тога извештај о Радној подгрупи за форензичка питања (МКЦК) затим, о информацијама о мерама које су предузете у циљу подмиривања правних и административних потреба породица лица која се воде као нестале. Након тога током поподнеда одржана је конференција за новинаре на којој су предочене многе чињенице о активностима на поспешивању проналажења несталих људи, масовних гробница али и рада на идентификацији пронађених тела.

Каролин Тисо председава радном групом

“ПРЕУЗЕЛИ СТЕ ОДГОВОРАН ЗАДАТAK”

Говорећи на састанку Радне групе за нестала лица предсавника Београда и Приштине, председница Удружења породица киднапованих и несталих на подручју Косова и Метохије Верица Томановић је рекла следеће:

“Преузели сте веома одговоран и за нас представнике Удружења породица киднапованих и несталих лица на просторима Косова и Метохије најважнији задатак који се тиче разрешавања судбина наших најмилијих. Од вас очекујемо и тражимо да у овом процесу будете максимално ангажовани и продуктивни. Захваљујемо се МКЦК и комисијама за нестала лица који су организовали овај састанак и омогућили нам да још једном изнесемо проблеме који трају више од 10 година.

Желимо да ови разговори дају породицама јасне одговоре на питање где су њихови отети. Задње је време да се обелодани истина о сваком појединачном случају, да знамо да ли су људи живи и где су а ако нису да земни остаци буду предати породицама. Много је разгово-ра било о несталима и киднапованима са нашим државним органима и међународном заједницом али осим добро смишљених неодређених одговора никада нисмо сазнали истину. Још увек трагамо за преко 550 особа чија је судбина и даље неизвесна. Да ли је могуће да нико не реагује на стравичне злочине на нашим просторима на очиглед читавог света, крајем 20 и почетком 21 века, у процесу европских интеграција када се међу државама

бришу границе а свет уједињује? Знамо да савремено глобално друштво осуђује насиље и тероризам али, нажалост, ми и даље не знамо где су наши. За узрок и последице злочина нема оправдања без обзира која их је страна починила.

У протеклом периоду имали смо више сусрета са породицама несталих са Космета и констатовали идентичне захтеве који су обједињени у Апелу потписаном у Лилехамеру у Норвешкој 24. маја 2009. године. Након потписане Резолуције СБ УН 1244 отет је највећи број Срба и неалбанаца на Косову и Метохији. Те отмице су се додориле у присуству КФОР-а, касније УНМИК-а који нису спречавали насиље нити су истраживали, иако су знали за постојање отмица и илегалних места притвора.

У вези илегалних притворних центара и трговине људским органима наведених у књизи “Лов, ја и ратни

токол, Конвенција о присилном затварању, Хашка конвенција, Резолуција Интерпола и др. До данас нисмо добили одговоре упућене шефу УНМИК-а господину Ламберту Заниерију од 02.09.2008. године.

На званичним прес брифинзима 1999. године КФОР је излагао информације у вези претреса илегалних затвора али никада нисмо сазнали колико су заробљених лица пронашли, њихов идентитет и шта је даље било с тим људима као и са одговорним лицима који су управљали тим затворима.

Да ли је МКЦК доставио спискове заробљених људи УНМИК-у који су држани заточени у илегалним затворима и због чега није дошло до њихове амнистије? Због чега нико није спашен од погубљења (Четврта Женевска конвенција о заштити цивилног становништва)?

Зато апелујемо на све вас, да учините додатни напор

Вељко Одаловић одговара на постављена питања

злочинци” бивше тужитељке Хашког трибунала Карле дел Понте тешко је прекршена Женевска конвеција о људским правима, Други допунски про-

да породице најзад сазнају истину о својима.”- рекла је председница Удружења Верица Томановић.

С.М.

Og 18. do 25. маја у Норвешкој боравиле делегације породица киднапованих српске и албанске стране

МОРА СЕ ОКОНЧАТИ АГОНИЈА ПОРОДИЦА КИДНАПОВАНИХ

Српска и албанска делегација коју су чинили председници породица киднапованих и несталих, први џућ су биле јединствене у доношењу неке одлуке. Био је то Апел да се оконча агонија породица киднапованих

Током седмодневног боравка на неутралном терену, а то је био норвешки град Лилехамер, организован је сусрет, али и разговори о проблемима са којима се сусрећу породице киднапованих, несталих и убијених лица на Косову са обе стране, српске и албанске. У организацији Међународне комисије за нестале (ИЦМП) и Нансен академије уприличени су ови разговори који су између осталог резултирали и доношењем јединственог заједничког Апела српских и албанских делегација удружења

поспеши решавање проблема проналажења несталих и уби-

политичко питање.

Апеловали су да се и на српску и на албанску страну (мисли се на надлежне органе власти) изврши притисак како би се окончала агонија породица које деценију и више трагају за својим несталим члановима

Чланови обе делегације

јених упућени су комисијама за нестале лица, генералном секретару Уједињених нација Бан Ки Муну, шефу мисије ЕУЛЕКС-а на Космету Ив де Кермабону, председнику Европске комисије за нестале Хозе Мануел Барозу, председнику Међународног комитета Црвеног крста у Женеви Јакову

породица.

Сви учесници овог састанка и Срби и Албанци, њих по петоро са сваке стране потписали су Апел уз додатни захтев да се мора озбиљније прилазити у решавању овог проблема. Прошло је недопустиво дugo времена, а мало се тога урадило. Не може се више чекати на дуге поступке идентификација, откопавања познатих масовних гробница и предају већ идентификованих лица. Овај проблем је превише озбиљан и тежак па је недопустиво да се неко олако односи према несрећи породица које су изгубиле своје најмилије па са ма које стране они били. Сви су они унесрећени и та њихова туга и бол морају се поштовати и уважити.

Обе делегације су током боравка у овој скандинавској земљи заједно обишли Норвешки комитет Црвеног крста и институт "Алфред Нобел".
М.М.К.

Представници
Српске делегације

породица киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији пре и после доласка Међународне мировне мисије на те просторе. Апели да се

Келенбергеру и генералној директорки ИЦМП, Кетрин Бомбергер. Представници обе стране били су јединствени да је за њих ово хуманитарно, а не

APEL

Za: G-din Prenk Gjetaj, predsednik Komisije za nestala lica
G-din Veljko Odalović, predsednik Komisije za nestala lica
G-din Ban Ki Moon, generalni sekretar, UN
G-din Yves de Kermabon, šef misije, EULEX
G-din Jose Manuel Barroso, predsednik, Evropska komisija
G-din Jakob Kellenberger, predsednik, MKCK
G-đica Kathryne Bomberger, generalna direktorica, ICMP

sve ljude dobre volje.

Poštovani,

Mi, majke, očevi, braća, sestre, sinovi i kćerke i svi članovi porodica onih koji su nasilno odvedeni u periodu od 1998. godine do danas, apelujemo i tražimo od vas da:

1. iskoristite sva raspoloživa sredstva i političku moć kako biste pomogli u rešavanju sudbine porodica nestalih sa Kosova;
2. izvršite pritisak na vlasti u Prištini i Beogradu da daju informacije koje poseduju o potencijalnim lokacijama grobnica i dosjeima, kao i sve druge relevantne informacije u vezi sa pitanjem nestalih lica;
3. podsećamo da ovo pitanje za neke od vas može biti političke ili pravne prirode ali za nas predstavlja isključivo humanitarno pitanje, jer se radi o sudbini naših članova porodica, sudbini svih onih koji nas svojim plaćem već deset godina pozivaju i nastaviće da pozivaju, dok sudbina i zadnjeg nestalog lica na Kosovu ne bude rešena;

Lillehammer, Norveška
nedelja, 24. maj, 2009. godine

Potpisnici apela:

Милорад Јовановић
Светлана Здравковић
Бранко Ђорђевић
Божидар Јакшић
М. Јовановић
М. Јовановић
Н. Јовановић

Потписивање заједничког Апела

Округли сто на тему: "Шта спречава ексхумације у Западној Славонији?"

НЕДОПУСТИВА ЈЕ ТОЛИКА СПОРОСТ У РАДУ

Координација српских удружења породица несталих лица са простора бивше Југославије 14. јула обележила годишњицу "Бљеска"

Градишка, град тужних скупова је и ове године по 14. пут обележио годишњицу страдања Срба из Западне Славоније, злогласни "Бљесак".

Поводом тог тужног сећања на пострадало и програно становништво одржан је Округли сто на тему: "Шта спречава ексхумације у Западној Славонији?"

Пожелевши добродошлицу присутним учесницима скupa Крсте Жарковић испред Удружења претераних Срба из Западне Славоније је нагласио и то да је дошло време да се проговори о страдању Срба и злочинима који су тамо чињени. Координација српских удружења породица несталих лица са простора бивше

несталих и да је недопустиво овако дugo чекање на ексхумације из добро познатих масовних гробница. Познат је податак да је у операцији "Бљесак" убијено или нестало

танака где се разговара о оваквим темама.

Драгана Мајсторовић из Удружења породица киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији замерила је

283 лица од којих је деветоро деце и 57 жена.

Чедомир Марић је у свом излагању на овом скупу истакао да се српска и хрватска комисија није састала скоро две

године.

Кад треба да се одржи састанак у Хрватској, онда се то одувоглачи, а време за решавање проблема неумитно тече.

Већина учесника је осудила недовољно ангажовање надлежних институција и Владе Србије и намерно неоправдано изостајање са сас-

Наташи Кандић на некоректном понашању и примени двојних стандарда у прилазу оценама и минимизирању злочина који су почињени над Србима. Мада је слободно ишла Косовом и Метохијом, остала је глупа на траженој помоћи у разрешавању питања киднапованих и несталих Срба и неалбанаца.

Милосав Стојковић је рекао да ће Удружење на чијем је он челу присуствовати скуповима које организује Фонд за хуманитарно право јер је ту дата могућност да се прича о жртвама.

Састанак је окончан приказивањем филма бруталности агресије Хрватске војске 1. маја 1995. године на западну Славонију.

М.М.К.

Југославије је на овом Округлом столу инсистирала да се више не може одлагати расветљавање судбина отетих и

осудила недовољно ангажовање надлежних институција и Владе Србије и намерно неоправдано изостајање са сас-

Обележено 14 година од страдања Срба

ХАГ НЕ ЗНА ЗА “БЉЕСАК”

Парастиосом у храму Покрова пресвете Богородице у Грађишићи, полагањем венаца и паљењем свећа, обележена је четрнаестогодишњица страдања Срба у акцији хрватске војске и полиције названој “Бљесак”. Том приликом за само 36 часова убијено је 283, а са својих огњишта пртерано више од 15.000 Срба. Један број српских жртава сахрањен је у непознатим гробницама, а ни после 14 година нико није одговарао пред судом у Хагу за овај страшан егзодус над српским становништвом.

Од петнаест хиљада пртераних Срба, којима је махом уништена сва имовина, на своја огњишта вратило се тек десетак

одсто, углавном старијих људи. Парастиос и спуштању венаца у реку Саву са средине моста присуствовао је и премијер Републике Српске Милорад

Додик, представници многобројних организација, те више стотина пртераних Срба из западнославонских општина.

М.М.К.

Фонд за хуманитарно право одржао састанак 25. - 26. 05. 2009. године у Бечићима

ЗА ПУНУ САТИСФАКЦИЈУ ЖРТАВА РАТНИХ ЗЛОЧИНА

Коалиција за Регионалну комисију за утврђивање чињеница о ратним злочинима (РЕКОМ), до краја 2010. године предаће властима држава некадашње СФРЈ модел РЕКОМ и затражити од њих да формирају такву комисију. Модел РЕКОМ подразумева став невладиних организација из региона о томе како комисија треба да изгледа, речено је на завршној сесији Петог регионалног форума Комисије за РЕКОМ у Бечићима.

Коалиција за РЕКОМ прикупља и милион потписа грађана у бившим југословенским републикама и ту петицију предати властима у тим државама. Учесници су оценили да ову комисију треба да оснују парламенти држава у региону, а не владе или председници.

Најављено је да ће НВО инсистирати и да будући РЕКОМ у свом мандату организује јавна саслушања жртава и инсистира на томе да се обезбеди да их медији, а пре свега телевизијски сервиси у региону директно преносе.

Учесници су се сложили да судски процеси против осумњичених за ратне злочине нису довољни да би се обезбедила сатисфакција жртве. Представници удружења жртава навели су да се мора јасно дефинисати ко су жртве, како би се раздвојили они који су погинули у рату са оружјем у рукама и они који нису могли да се бране. Они нису могли да се сложе око тога да ли починиоци злочина треба да добију неку врсту амнестије у замену да јавно сведоче. Учесници су се сложили око идеје да РЕКОМ мора да сачини списак свих жртава ратова на простору бивше СФРЈ, а није било сагласности око тога да ли РЕКОМ треба да се бави узроцима ратова или само утврђивањем чињеница.

ЈМБ

Тврђе Хосе Рабла Бараибара "Новостима"

СРПСКА ВЛАДА ИМАЛА ВИШЕ ПОДАТАКА ОД НАС

У ексклузивном разговору за "Новости" Хосе Пабло Бараибар, који се у Лими, бави анипрополоџијом и форензиком, износи, како каже, све што зна - ог првих информација о трговини људским органима, преко обиласка "жутие куће", до слана доказа у Хашки трибунал

Хосе Пабло Бараибар је тренутно најтраженији форензичар на свету. А и како не би био када је 2004. године био на челу истражног форензичког тима УНМИК-а и Хашког тужилаштва који је обишао злогласну "жуту кућу" на северу Албаније, у којој су, како се сумња, Србима отетим са Ким вађени органи и затим транспортовани на Запад.

Радио је на идентификацијама тела у БиХ, а потом на Космету био шеф УНМИК-ове канцеларије за форензику и нестале особе. Пре неколико месеци стигао је чак и до "позиције" главноосумњиченог за крађу костију несталих са Ким, али и за умешаност у наводну трговину органима Срба који су одведени у Албанију.

Од тада су кружиле информације да је побегао у Аргентину, сакрио се на Куби и нестао у Америци. Медије је више него вешто избегавао. За западне би проговорио покоју реч, али за српске ни толико.

- Питајте слободно. Рећи ћу вам све. Немам шта да кријем - одговара спремно на наш позив.

*У српском Тужилаштву за ратне злочине кажу да сте их звали и рекли да сте спремни за

сарадњу. Због чега сте их баш сада звали?

- Нисам ја звао њих. Они су мене. И, наравно, сарађиваћу.

*Добро, кренимо редом. Када сте добили прве информације о трговини људским органима?

- Крајем 2002. године или почетком 2003. године. Не сећам се сада тачно.

*Ко вам је дао те информације?

- Реч је о људима који се међусобно нису познавали. Њих осморо. Неки од њих су, рецимо, били из Призрена, други из Албаније.

*Шта су вам конкретно рекли?

- Неки су тврдили да су већ били у "жутој кући", други да су видели како се из ње износе тела и сахрањују на локалном гробљу. Неки су нам чак рекли и да су превозили људе у Албанију. Међутим, нисмо разговарали ни са ким ко је рекао да је учествовао у

ономе што се наводно догађало у "жутој кући" или да је, рецимо, био отет.

*Дакле, прве информације нису стигле од Хашког тужилаштва, како је у својој књизи "Лов, ја и ратни злочинци" написала Карла дел Понте?

- Не, не! Трибунал уопште није имао никакве информације о томе. Ми смо с њима контактирали када смо сазнали за то. Јер, мада ни они, као ни УНМИК, нису имали надлежности у Албанији, Хаг је био моћнији од нас, а нама је било потребно много политичке подршке како бисмо уопште могли да одемо тамо и проверимо шта се заиста дододило. Зато смо их звали!

*Како сте стигли до "жутие куће"?

- Имали смо прецизну информацију. Тако смо дошли и до фотографије куће која је била жуте боје. Али, када смо стигли, чланови породице су нам рекли да је она одувек била бела...

*Шта се, заправо, дододило у "жутој кући"? Можете ли да реконструишете догађаје, или бар претпоставите?

- Докази које смо тада пронашли, бочице лекова, хируршки контејнер...нису били довольни за закључивање. Била је то прва и једина посета том месту. Мислим да би право питање било - каква је вероватноћа да се ствари које смо ту нашли, задесе у некој другој кући у Србији, Албанији, било

где у Европи.

*И, каква је вероватноћа?

- Веома мала, рекао бих. Јасно је да смо ми отишли тамо на основу информација које смо имали, а не само због тога што смо хтели да обиђемо неку кућу у сред недођије. Докази које смо пронашли били су неуверљиви, али то је, ипак, био почетак истраге.

*Тврдите да су они били довољно јаки да се настави истрага?

- Докази које смо тамо пронашли сами по себи су недовољни, јер све што смо ми сазнавали, делићи су једне слагалице. Зато сматрам да је било информација да се истрага настави. Уосталом, ми смо то и очекивали.

*Зашто није било даље истраге?

- Из више разлога. Један од њих је што је убрзо после тога почела истрага против

Фатмира Љимаја и Рамуша Харадинаја. Чим се то догодило, сви извори који су могли да нас одведу до гробља и да нам покажу где су тачно тела закопана - нестали су! Дословно нестали! Почекли су да се крију и никада више нису

хтели да проговоре са нама. Побегли су!

*Никада нисте сазнали шта се догодило са њима?

- Не. Све што знам јесте да је Фатмир Љимај ослобођен, као и Харадинај. Мислим да зато наши извори нису хтели да разговарају са нама.

*Какав је ваш став - шта се тамо заиста догодило?

- Ако говоримо о могућностима, све је могуће. Али, оно што смо ми видели била је само кућа у којој живи нека породица. Али, на ћубрету смо нашли хируршки отпад, прибор за инфузију. Све у свему, било је трагова које је требало пратити. Политичари треба да одговоре зашто се није наставило даље. Истрага Савета Европе биће најбољи начин да се открије шта се догодило. Али, може да буде проблем шта ћете пронаћи данас, девет година касније.

*У форензичком извештају о обиласку "жуте куће" написали сте да нисте проверили да ли су трагови крви које сте пронашли у њој људског или животињског порекла. Зашто?

- Ми смо у просторијама користили луминол, хемијску супстанцу која открива трагове који не могу да се виде голим оком. Он се користи у потпуном мраку. Проблем са њим је то што узорке које испитујете не можете да користите поново.

*Да ли сте имали неке друге техничке могућности да то проверите?

- Нисмо. Ми смо били тамо 2004. године, а то се, наводно, догодило 1999. године. То нису били свежи трагови, већ годинама брисани. Луминол је, наиме, открио

трагове који би могли да буду крв. Наглашавам - "могли".

*Када је објављена књига Карле дел Понте, неки српски званичници су тврдили да су знали за приче о наводној трговини органима отетих на Ким? Да ли вам се неко од њих обраћао?

- Не, никада.

*Нико вас никада није позвао да, рецимо, провери неке информације о томе?

- Не! Нико! Увек сам са њима имао незваничне контакте. Моји сарадници су ми говорили да заменик тужиоца хоће да ме позове, али он никада није подигао слушалицу.

*Шта се урадили са извештајем када сте га написали?

- Послао сам га у Хашки трибунал. Као и доказе. Имам и признаницу за све то.

*Наше тужилаштво за ратне злочине је пре неколико недеља дошло до тог извештаја из кога је недостајало девет страница. А, пре неколико дана је дошло до још седам страница. Преостале две, за које се тврди да крију имена особа које су се наводно лажно представљале као хашки истражитељи - недостају. Ко би могао да их крије?

- Ја сам добио копију свог извештаја. Сећам се да он цео има осам страна, и да прве две садрже списак онога што смо нашли, и потврду о предаји. Дакле, ако не грешим, извештај је предат у марта 2004. године, а докази у јуну исте године. У њему нема ничег чудног. Не знам заиста ко би га крио. Ја мислим, скоро сам сигуран, да су те особе биле истражитељи Хашког трибунала.

*Породице несталих су поднеле кривичне пријаве против вас тврдећи да сте узимали кости лешева и да их нисте враћали?

- То су глупости. Цела прича је кренула од тога што је Хашки трибунал направио пројекат којим би се утврдили основни антрополошки стандарди на Балкану. То значи да, на пример, када пронађете неидентификовано тело, на основу узорка кости, можете да одредите старост особе. Проблем је био што су се 1999. године и 2000. године користили стандарди за америчку популацију, који су различити. То је представљало опасност да некоме додате или одузмете десетак година, што је могло да доведе и до тога да тело не буде идентификовано. Ми смо направили стандарде за цео Балкан, и у огромној већини случајева враћали узорке после испити-

вања.

*Шта је са пријавама?

- Известан број људи је, из не зnam којих разлога, али свакако из лоше намере, тврдио да крадем кости и да сам лопов. Нисам украо ничије кости! Мислим да неко манипулише породицама несталих.

*Истрага о “жутој кући” се наставља и у Београду. Дик Марти долази. Хоћете ли доћи и ви?

- Ја сам сада далеко. Провео сам много времена на Балкану, па вам је очигледно тешко да ме се отарасите.

*Да ли сте, и како, размењивали информације са властима у Београду?

- Оно што сам открио радећи годинама на Косову је невероватна количина информација на различитим местима. Кладио бих се да је српска влада имала много информација које нису обелодањене.

Наиме, чињеница је да је имала много података за, рецимо, Волујак, које ми нисмо имали. И ми смо то знали. Учинили смо највише што смо могли за породице несталих. Постоје неке ствари које ја не могу да урадим. Нисам ни Уједињене нације нити Карла дел Понте. Био сам обичан службеник, који је урадио све што је могао.

*Колико процењујете да је Срба одведено у Албанију?

- Лично не верујем да је реч о стотинама. Мислим да је много несталих Срба још на Косову. Требало нам је седам година да пронађемо јаму у Волујку! Али, нема сумње да су у Албанију вођени и Срби, несрби и Албанци. Разговарао сам са једним Албанцем који је био у кампу у Кукешу, чији је брат убијен. Он је тамо видео и Србе. А да ли би они могли да буду жртве трговине органима? Да, то је могуће.

Ив де Кермабон

ПРОЦЕСУИРАТИ СВЕ ЗЛОЧИНЕ

“На неким ратним злочинима радимо и са тужиоцима из Србије, али, осим што бих позвао све да буду пажљиви у изјавама о томе, позвао бих и све који имају доказе и чињенице да допринесу раду на свим тим случајевима”, рекао је Ив де Кермабон, шеф мисије ЕУЛЕКС-а.

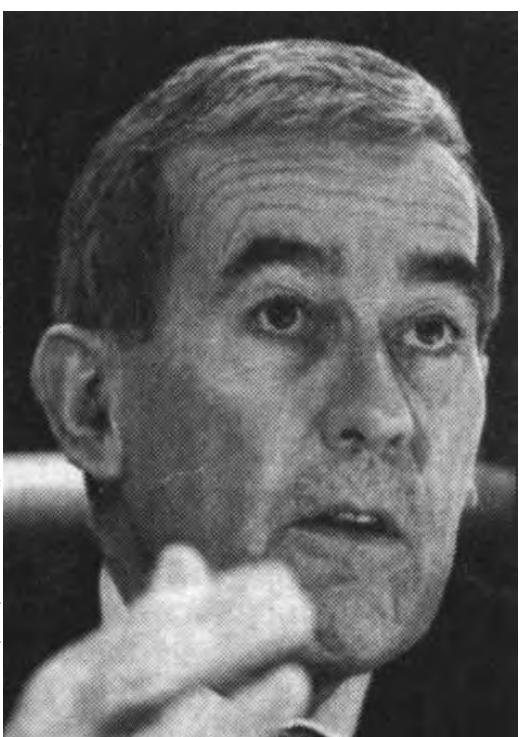
Тужиоци ЕУЛЕКС-а могли би да отворе случај трговине органима на северу Албаније, у којој су учествовали припадници ОВК, пошто прикупе све информације и чињенице о томе.

“ЕУЛЕКС ће прво све те досије и доказе сакупити и прегледати их веома пажљиво и спреман је да преузме и информације од других људи, ако постоје. Када сакупе све информације, наши тужиоци би могли да отворе овај случај, јер је то у мандату наше мисије и ми ћемо то урадити”, истакоје шеф мисије ЕУЛЕКС-а.

Кермабон је изјавио да ЕУЛЕКС “с министрима Србије разговара о сређивању владавине права на Косову”.

“Већ сам објаснио да је ово техничка мисија, зато покушавамо да остваримо техничке везе са Србијом да би ова мисија могла бити успешна и да би се средила владавина права на овом простору”, рекао је он.

Н.Н.

У Великој Хочи сахрањена киднапована Мара Поповић

БЕЖАЛА ИЗ ЗАПАЂЕНЕ ЦРКВЕ

Након бекства из цркве коју су запалили припадници ОВК, нестала је Мара и њен супруг Трајко

На сеоском гробљу у Великој Хочи је 04. маја 2009. год. сахрањена Мара Поповић (1939), која је заједно са супругом Трајком Поповићем киднапована у Ђаковици 1999. године. Како су и на који начин киднаповани и какав је било крај њихових живота нико тачно не зна, сем оних што су злочин над њима починили. Светлана Мильковић, Трајкова ћерка из првог брака је, од како је сазнала за њихов нестанак, упорно трагала. Када јој је свештеник Ненад Нашпалић, последњи који је опслуживао Ђаковичку парохију, дошавши у Ораховац рекао да су двоје Поповића нестали она је покушавала да сазна истину. По речима свештеника Ненада, Трајко је првих дана по доласку италијанског КФОР-а дошао код њега у цркву Успење Богородице у Српској улици и питао га шта да ради. Свештеник је Трајка посаветовао да заједно са супругом оде у Велику Хочу где имају кућу и да ту са својим Великохочанима остану. Међутим, Трајко није успео да нађе превоз па су дошли у цркву. Народ је бежао пред наоружаним војницима тзв. УЧК, али је добар број склониште нашао у цркви. Када је запаљена црква Свете Тројице у центру Ђаковице, уплашени да ће палитељи насрнути и на ову цркву где су они, Трајко и Мара се враћају 14.06.1999. године у свој стан и од тада им се губи сваки траг.

Заједно са КФОР-ом Светлана је отишла у Ђаковицу у цркву 2000. године. Ту је затекла неколико старица. Познавале су Мару и Трајка и њихова прича се поклапала са причом оца Ненада. У пратњи КФОР-а Светлана одлази у њихов стан, али закључчана врата нико није отворио. У стан се касније уселио Албанац који и данас у њему живи. Светланино

трагање се наставило. Преко канцеларија УНХЦР-а, Међународног Комитета Црвеног крста, Координационог центра, Удружења породица киднапованих... од Приштине до Београда и других градова Србије и Црне Горе, па пратећи неке трагове ишла и до Бања Луке. 2005. године су је обавестили да је Марино тело пронађено 17. августа 2000. године у Призрену а да је идентификација потврђена обдуцијом 23. августа 2000. године, а потврђена је и ДНК-а анализом. Шта је са телом њеног оца Светлана није сазнала.

“Ако су заједно киднаповани, требало би да их заједно преузмем и заједно сахраним - говорила је Светлана. Међутим, стално су понављали да се о мом оцу

родбину, која је раштркана по свету после прогонства са ових простора и није могла доћи, али су је мештани Велике Хоче и Ораховца са којима је живела од 1986. године када се удала за Трајка, испратили са свим почастима онако како је заслужила. Опело су извршили свештеник великохочки отац Миленко, игуман манастира Свети Јован отац Мирон а саслуживао је монах дечански отац Кирило. Сахрани су присуствовали и Анри Пол Арни, шеф делегације МКЦК-а и Вељко Одаловић, председник Комисије за нестала лица Републике Србије који је и овога пута поновио да се “Срби по ко зна који пут срећу на гробљу, али не губе наду да ће бар

ништа не зна. На крају сам прихватила да сахраним Марине посмртне остатке у Великој Хочи”.

Из мртвачнице у Приштини, ковчег са посмртним остатцима Светлане је преузела заједно са координатором за киднапована и нестале лица за ораховачку општину Негованом Маврићем. Обавестила је Марину

неко од киднапованих и несталих Срба бити пронађен жив. Наше удружење ће учинити све да се разреше судбине свих киднапованих и несталих лица, како би се помогло свим породицама које трагају за својима”.-рекао је Одаловић

O.P.

На месном гробљу у Лађарку код Сремске Митровице сахрањен Мирослав Вукелић

ПОЧАСТ ХРАБРОМ ВОЈНИКУ

Мирослав је погинуо 1998. године, пронађен 2006. године, а идентификован и предади у мају ове године

Готово да се цео Лађарак надомак Сремске Митровице окупио на месном гробљу да у суботу 16. маја испрати на вечни починак свог младог, трагично страдалог сина, брата, пријатеља, рођака и комшију Мирослава Вукелића (1977) који је као војник убијен на Космету 1998. године. Пуних једанаест година трајала је агонија у породици Вукелић да се он пронађе и да се сазнају тачне околности под којим је погинуо, на Космету.

Његови посмртни остаци пронађени су још 2006. године, али су тек накнадно ДНК-а анализом идентификовани у лабораторији у Тузли.

Мирослав Вукелић је отишао да одслужи свој дуг према својој држави и након прослављеног 21. рођендана, трагично је окончао свој живот.

Велика се туга те суботе надвила над сремском равницом. Једанаест година се у породици Вукелић гомилала и међусобно испреплетала туга, неизвесност, огорчење и немоћ. Предуг је то период за живот и оца и сестре али и свих рођака и пријатеља који су га знали и чекали да се све то оконча. Знали су они да је погинуо, трагали су за истином. И његова

сахрана неће ставити тачку на борбу оца Милорада да се обелодани сам чин погибије и све што је потом следило.

Један млади живот прекинули су злочиначки рафали, уништили животе његове породице ојаћене и очајне која се не мири са истином да га нема. Ако постоји уопште неко олакшање у овој трагедији, онда је оно у томе да је Мирослав сада поред своје мајке и да породица сада може да му бар на гроб донесе цвеће, да му свећама просветле пут, да исплачу годинама нагомилану бол и тугу.

Својим доласком да испрате Мирослава на последњи пут до вечне куће, многобројни пријатељи и рођаци хтели су да

најактивнијих чланова, на сахрани у Лађарку поделили су бол породице.

Од Мирослава Вукелића, храброг и добrog војника

Милорад Вукелић над одром свог сина

опростили су се пригодним говором представници Савеза бо-

покажу да Вукелићи нису сами, да сви дубоко учествују у њиховом болу.

Чланови Удружења породица киднапованих и несталих на Косову и Метохији, чији је Милорад Вукелић био један од

раца и председница Удружења породица киднапованих и несталих на Космету Верица Томановић.

М.М.К.

Састанак Координације српских удружења породица несталих лица

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ ЧЕДОМИР МАРИЋ

Уместио три месеца, председавање продужено до краја године због ефикасности у раду

Досадашњи заменик Координације српских удружења породица несталих лица са простора бивше Југославије Чедомир Марић изабран је 4. априла ове године на седници овог тела за председавајућег до краја године.

Изабран је и његов заменик као и чланови Одбора регионалне координације. Састанак је одржан у Београду и ту се разговарало, између осталог и о активностима које су до сада имала удружења. Оцењено је да је и поред великог ангажовања удружења породица несталих због недостатка новца није било могуће организовати више састанака где би се непосредно указало не проблеме и потешкоће које се јављају у раду.

У наставку седнице констатовано је да је Координација започела своје деловање са шест чланова, који ће се мењати на пола године.

Одбор Координације био је једногласан у ставу да осим њихових чланова у рад овог тела треба укључити и комисије несталих у целом региону, затим представнике ИЦМП, Међународног комитета Црвеног крста и све представнике других институција које могу да помогну да се годинама нагомилани проблеми реше што брже.

М.М.К.

Састанак представника Црвеног крста Србије и чланова Удружења породица киднапованих и несталих на Космету

ПРОНАЈИ НАЈБОЉА РЕШЕЊА

Представници Црвеног крста Србије у сарадњи са Међународним комитетом Црвеног крста састали су се 4. априла са представницима Удружења породица киднапованих и несталих на Косову и Метохији. Представнице Црвеног крста Гордана Радукић и Јелена Стијачић су се договориле са члановима породица киднапованих и несталих о начину продубљивања сарадње и проналажења најбољих решења за решавање проблема са којима се породице суочавају.

М.М.К.

Завршена пријава за надокнаду штете породицама киднапованих

Обновити процес тражења

У априлу је завршен процес аплицирања, односно пријаве породица киднапованих и несталих на Косову и Метохији за надокнаду нематеријалне и материјалне штете која им је причињена пре и након доласка мировних снага на те просторе.

Пријаве су достављене Саветодавној комисији за људска права, канцеларији у Приштини.

Ни након једанаест година проблем проналаска 550 киднапованих Срба и неалбанаца није решен. Породице се надају да ће се покренути многи процеси у тражењу киднапованих и несталих лица а да ће за убиства отетих кривци морати да одговарају. М.М.К.

На дан Видовдана помен страдалницима на Космету

ОПЕЛО ЖРТВАМА

У девејш саши ће се одржати служба, а опело у једанаеси

На дан Видовдана, 28. јуна ове године чланови породица чији су најмилији отети или нестали током рата на Косову и Метохији и пре и после доласка Мировне мисије у ту јужну покрајину окупиће се у цркви Светог Марка у Београду да и ове године одају пошту свим страдалницима.

Тим поводом ће се у 9 сати одржати служба а опело почиње у 11 сати.

Удружење породица киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији позива своје чланове, али и све остале да дођу и присуствују помену жртава на Косову.

Појављују се нови докази о затирању читавих ромских породица

НЕПОЗНАТА ИМЕНА 200 РОМА

Барата се са бројком од око 200 људи који нису нигде евидентирани. Тренутно се, када се говори о киднапованима и несталцима, помиње бројка од око још 500 лица за којима се трага и чија је судбина непозната. Како смо сведоци да сваки нови дан доноси и нове податке о неделима припадника ОВК која како се показало нису била мотивисана искључиво етничком мржњом према Србима и неалбанцима, већ и вађењу и продаји органа киднапованих лица, појавила су се и нова сазнања о броју киднапованих и несталих. Наиме, читаве ромске породице са подручја Косова и Метохије су једноставно нестале и њихово киднаповање нико није могао да пријави. До сазнања да није евидентирано 200 људи долази се последњих месеци када се појављују сведоци о злочинима које је починила ОВК пре и после доласка мисије у јуну у српску покрајину.

Под окриљем ноћи, али и дању затирала су се огњишта кућа из којих су власници и њихове фамилије нетрагом нестајали. Сутрадан су те куће добијале нове станаре Албанце, косовске, али и оне које су са брда Албаније прелазиле границу са Косметом бежећи од беде у својој земљи. Усљевали су се у те отете куће из којих су отети људи. Истина кад-тад исплива, ма како се неко трудио да је сатре. Можда ће им те куће и остати јер власника ни наследника више нема, али неће бити мирног сна за отмичаре па ма колико им мржња помутила свест. Све дође на своје, али врло често ни закаснело кајање не помаже.

М.М.К.

ЋУТИ СЕ О ЗЛОЧИНИМА

Да је Косово легло криминала и корупције, закључио је и познати амерички новинар Џон Пилцер. Аутор неколико запажених документарних филмова и оштри критичар политике бившег председника САД Џорџа Буша подсетио је да је Косово признато од стране међународне заједнице са САД на челу.

- Али оно нема формалну привреду и њиме у суштини управљају криминалне банде које тргују дрогом, кријумчаре робу и жене - навео је Пилцер. Он је такође потврдио да Хашки трибунал занемарује доказе о злочинима ОВК иако су припадници ове паравојне формације спровели етничко чишћење над 200.000 Срба и Рома у овој покрајини.

Ј. Бабић

Министарство за Косово и Метохију

РЕГИСТРАЦИЈА ЗА ПОВРАТАК

Министарство за Косово и Метохију, Комесаријат за избеглице Републике Србије и Високи комесаријат за избеглице УН почели су регистрацију интерно расељених лица за повратак на Косово и Метохију. Циљ ове акције је регистрација лица која желе да се у 2009. години врате у јужну српску Покрајину под постојећим околностима, као и процена њихових потреба.

Регистрација ће обухватити интерно расељене који живе у колективним центрима и све који су се већ обратили Министарству и канцеларијама УНХЦР и Данског савета за избеглице. Пријавило се око 50 породица. Имајући ове податке, врло

смо оптимистични и мислимо да ће се ова акција у целости успешно спровести. Врло је

очекујемо да ће обезбеђење услова за опстанак протећи успешно.

важно да се у току ове године помогне онима који желе да се врате. Добар ефекат би се постигао и код донатора.

Наравно, ово је само почетак, па по свему судећи

Сва интерно расељена лица која изразе жељу за повратак у текућој години, а нису обухваћена овом првом фазом регистрације, биће накнадно евидентирана.

Расељени у Црној Гори

КАКО РЕШИТИ СТАТУС

Десет је година од када су стигле последње групе невољника са Косова и Метохије. Границе Црне Горе биле су отворене за све. Већина њих, без намере да се врати у земље из којих су избегли или пртерани, још нема решен статус у Црној Гори и много је оних којима та чињеница скоро две деценије угрожава егзистенцију. За њих "ратно стање" још траје.

У Црној Гори сада живи 7.200 расељених лица из бивших југословенских република и 16.250 интерно расељених са Косова и Метохије, међу којима и породице киднапованих лица. Тамо где би Црна Гора хтела да се они врате, они немају ништа, а понајмање сигурну будућност. У Црној Гори, где већина њих жели да живи постоје разне баријере које их у томе онемогућавају.

Директор Завода за збрињавање избеглица Жељко Шофранац каже да је у марта 2005. године Влада усвојила Стратегију за трајно решење питања избеглица и интерно расељених лица у Црној Гори.

Према његовим речима, међународне институције желе да се што пре реше расељенички досијеи и Црној Гори. - То је једно од питања којим се Црна Гора "притиска" у коначном доношењу правног статуса тих људи. Црна Гора жели да квалитетно реши ове проблеме, за које ни у ком случају није крива, али само уз помоћ међународних институција и земаља порекла, јер сама не може решити то питање до краја - истиче Шофранац.

- Када је реч о Косову и Метохији посебно околн

ности су диктирале специфичне начине сарадње. У претходним годинама, укупан број људи који су остваривали могућност повратка на Космет је 2.400. Повратак је углавном реализован у Пећком округу, односно у општинама Пећ, Клина, Исток и Ђаковица а већина повратника су Роми, Ашкалији и Египћани - казао је он.

Расељеним лицима са Космета је омогућено да посредством пројекта "Иди види" посете Косово и Метохију и да се непосредно увере и виде у каквом је стању њихова имовина, коју им помоћ нуди локална заједница и какав је приступ њиховим правима.

- У току 2007. и 2008. године имали смо 39 таквих посета у којима је учествовало 326 интерно расељених са Косова и Метохије. У оквиру пројекта повратка на Космет који спроводимо у сарадњи са Данским саветом за избеглице (ДРЦ), УНХЦР-ом и надлежним министарствима и локалним самоуправама са Косова и Метохије актуелан је повратак у општине Исток, Ђаковица и Дечане. У првој фази овог пројекта за повратак у општине Исток пријавило се 14 породица, за повратак у општину Ђаковица седам, за Дечане три породице - рекао је Шофранац. На питање да ли су се, према информацијама Завода, испунили услови за њихов безбедан повратак и живот на Космету он каже да се не може бавити оцењивањем нити квалификацијама безбедносне ситуације на Косову и Метохији поводом тога.

- Рекао сам које им се могућности нуде кроз одрживи повратак и приступање правима. Ради се о сложеном процесу где је неопходан допринос свих релевантних учесника, а пре свега оних на Космету.

Б.В.

Аутор филма Мајкл Монгомери, о трговини органима

РАДИЛИ КАРЛИ ИЗА ЛЕЋА

Тужилац Карла дел Понте није била информисана о томе да су уништени многи докази

Мајкл Монтгомери, британски новинар, аутор документарног филма о логорима ОВК на Ким и на северу Албаније који је приказан на "Би-Би-Сију", тврди да је Хашки трибунал уништио доказе из "жуте куће" без знања бившег хашког тужиоца Карле дел Понте.

Ту одлуку да се униште докази донели су на нижој инстанци и она није била консултована о томе. Да су је питали, она би одбила да одобри уништавање ових и

других доказа- рекао је Монтгомери позивајући се на разговор са Чаком Суде-

тићем, коаутором књиге бивше шефице хашког тужилаштва.

Овај новинар каже да је породица која живи у "жутој кући" имала објашњење за ствари које су пронађене на ђубришту, али напомиње да се "времена догађаја нису поклапала".

У време када су форензичари Хосеа Пабла Бара-

коса напустили кућу, нису веровали да им је породица испричала целу причу. Много тога је изостављено или Међународни комитет Црвеног крста је испитивао људе са Ким који су држани у Бурелу. Из два поуздана извора, према његовим речима, стигла је информација да је мањи број затвореника превезен до куће у близини Бурела и још неких локација. Било је веома чудно да су ту доктори били присутни, а унутрашњост куће је мирисала на болницу. Касније им је речено да су заробљеници, или њихови органи, транспортовани у иностранство због операција трансплантације. Они ништа од овога нису видели, али су чули и изгледа да се то слаже са оним што су видели у кући - рекао је британски новинар.

А.Ц.

ОРГАНИ СЛАТИ У ТУРСКУ

Американац хрватског порекла Чак Судетић радио је као истражитељ Хашког трибунала за бившу Југославију. Он је редовно извештавао о сукобима на Балкану за лист "Њујорк тајмс". Нашој јавности је познат и по томе што је заједно са бившом главном тужитељком Хашког трибунала Карлом дел Понте написао књигу о ратним злочинима почињеним на тлу бивше Југославије, под називом "Лов, ја и ратни злочинци" у којој се помиње криминалан организација која је српске заробљенике користила као "основне сировине". У тајним албанским клиникама њима су вађени органи који су касније продавани. Чак Судетић је у интервјуу који је дао новинару итальјанског часописа "Панорама" Стефану Бантину, одговорио на питања:

- Колико је Срба отето током 1999. године и касније пребачено у Албанију?
- Око 400 Срба је пребачено преко границе и убијено. Некима од њих су вађени органи.
- Да ли се као жртве помињу само Срби са

Косова?

- Не, било је и Рома, али и жена различите националности, па чак и Албанки. Њих су приморавали да се проституишу а потом су и њима вадили органе. Многи сумњају у истинитост ових тврдњи о већењу органа. Постоје индикације да су ти злочини заиста почињени, али нема конкретних доказа. Истражитељ УНМИК-а Пабло Хосе Бариабар припремио је извештај о "жутој кући" који потврђује писање Карле дел Понте.

- Где су ти органи касније продавани, у којим земљама?

- Уколико пажљиво анализирате резултате истраге о међународној трговини људским органима открићете да у периоду од 1999. године до 2000. године трагови воде у Турску.

- Зашто Хашки трибунал није наставио истрагу о "жутој кући" и несталим Србима?

- Трибунал је одлучио да ови догађаји нису у његовој надлежности јер су се одиграли после јуна 1999. године када је рат завршен. То су могли да траже Албанија и УНМИК. Њих треба питати зашто то нису учинили.

Д.Т.

IN MEMORIAM

Бараћ Томислав

Богићевић Душан

Божанић Младен

Божанић Немања

Будимир Раде

Ćиновић Душко

Đorđić Ђорђе

Đошић Зоран

Ђурић Гордана

IN MEMORIAM

Души Бахри

Илић Илија

Издерић Славиша

Јацић Коста

Јовић Мирко

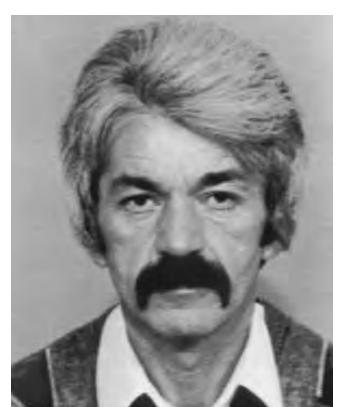
Костић Југослав

Костић Тодор

Костић Векослав

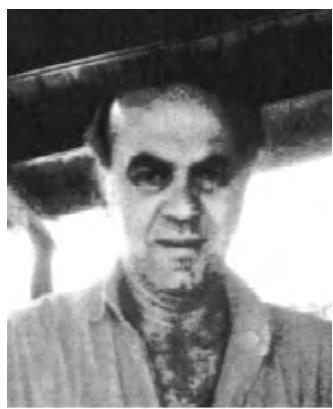

Живковић Тодор

IN MEMORIAM

Костић Живко

Кузмановић Ђорђе

Мајмаревић Градимир

Машуловић Миодраг

Маврић Млађан

Николић Џветко

Николић Рајко

Ожеговић Александар

Патрногић Душко

IN MEMORIAM

Павловић Милован

Павловић Радош

Пумпаловић Момчило

Ристановић Момчило

Ристић Славољуб

Стојковић Драган

Славковић Драгољуб

Васић Драгољуб

Забуновић Круна

Шеф ЕУЛЕКС-а на Косову и Метохији Ив де Кермабон

ИСПИТАЋЕ СЕ НАВОДИ О ТРГОВИНИ ОРГАНИМА

Отварање случаја следи тек после сакупљања свих информација о трговини органима

Сви докази које током свог мандата на Космету прикупља УНМИК, а тичу се трговине људским органима предати су ЕУЛЕКС-у. Предмет истраге требало би да буду наводи о криминалним делима почињеним на северу Албаније у којима су учествовали припадници такозване ослободилачке војске Косова.

Шеф ЕУЛЕКС-а на Косову и Метохији Ив де Кермабон је најавио да ће ЕУЛЕКС прво све те фајлове и доказе сакупити и прогледати веома пажљиво. Он је спреман да преузме и информације од других људи, ако постоје. Када сакупе све информације, наши тужиоци

би могли да отворе овај случај, јер је то у мандату наше мисије, и ми ћемо то урадити. И у овим случајевима морамо бити веома пажљиви, јер морамо сакупити све информације и чињенице да бисмо могли даље да водимо случај - рекао је Кермабон.

“На неким ратним злочинима радимо и са тужиоцима из Србије, али, осим што бих позвао све да буду пажљиви у изјавама о томе, позвао бих и све који имају доказе и чињенице да допринесу раду на тим случајевима”, рекао је Кермабон у интервјуу.

Кермабон је изјавио да ЕУЛЕКС “с министрима Србије разговара о срећивању владавине права на Косову”.

“Већ сам објаснио да је

ово техничка мисија, зато покушавамо да остваримо техничке везе са Србијом да би ова мисија могла бити успешна и да би се средила владавина права на овом простору”, рекао је он.

Кермабон је рекао да његова мисија није надлежна за долазак српских политичара на Косово и Метохију, објашњавајући да се они за то морају обратити специјалном представнику високог представника ЕУ Хавијера Солане у Београду, после тога захтев се прослеђује у Приштину, код Питера Фејта као специјалног представника ЕУ, који контактира са Владом Косова и потом се одговор враћа у Београд

В.В

Бруно Векарић о трговини органима

ИСТРАГА О ЗЛОЧИНУ

Тужилаштво за ратне злочине Србије Јозеф Јовановић најавио је шефа ЕУЛЕКС-а Ив де Кермабона да ће се истицати наводи о трговини органима људи оштећених на Косову и Метохији 1999. године.

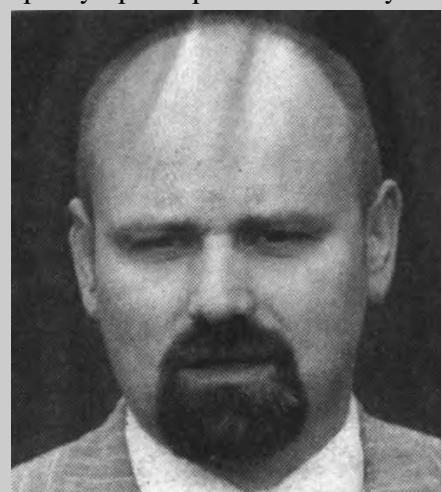
“То је заиста охрабрујуће и ми смо спремни да помогнемо ЕУЛЕКС-у и колегама из Албаније, без обзира на претходне негативне одговоре”, поручио је портпарол Тужилаштва за ратне злочине Србије Бруно Векарић.

Шеф мисије ЕУ на Космету Ив де Кермабон рекао је да постоји спремност да се открије истица у вези са наводима бивше хашке тужитељке Карле дел Понте о узимању и продаји органа отетих Срба у време рата на Косову и Метохији. Векарић сматра да је до оваквог става дошло, између остalog, и захваљујући активностима Србије на добијању подршке међународне заједнице за истрагу о трговини органима.

“Мислим да је томе допринела и чињеница да Тужилаштво за ратне злочине, и ЕУ и сви званичници са којима се веома често састајемо, у то потпуно верују”, оценио је Векарић. “И тај материјал који смо показали многим европским званичницима и такође представницима седме силе - новинарима, довео је до тога да управо Би-Би-Си направи онакву репортажу, да и наши и страни медији управо прате ту причу са великим занимањем”, навео је он.

- Албанци и ЕУЛЕКС имају довољно материјала да започну једну озбиљну истрагу, а ми ћемо им у томе помоћи и, наравно, очекујемо велику подршку међународних субјеката, а ту је и Дик Марти, који је задужен, управо испред Савета Европе, да разреши тај случај на неки начин - рекао је Бруно Векарић.

Д.Т.

Одлазак у “жуту кућу”

ЕУЛЕКС ИСТРАЖУЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ

Алберто Предука шеф правосудног сектора ЕУЛЕКС-а потврдио је да је почела међународна истрага о злочинима над Србима у “жутој кући” у Албанији. Тужиоци ЕУЛЕКС-а ће уместу Бурел, где је према сазнањима Карле дел Понте убијено најмање 300 Срба отетих на Косову и којима су пре смрти вађени органи ради трговине на црном тржишту, на лицу места сагледати чињенице.

Тужиоци су озбиљно узели у обзир ово питање које се односи на тешке злочине, што је у њиховој надлежности. Они сматрају важном сваку сарадњу са надлежним властима који могу да помогну у испуњењу њиховог мандата - рекао је Предука и објаснио да су ратни злочини у надлежности ЕУЛЕКС-а, односно Канцеларије специјалног тужиоца.

Мисија УН на Косову доставила је крајем марта српском Тужилаштву за ратне злочине комплетан извештај о “жутој кући” са додатном документацијом. У досијејима се налазе подаци истраге из 2004. године, а документација је комплетирана и налазима српског Тужилаштва за ратне злочине.

Портпарол ЕУЛЕКС-а Кристоф Ламфаласи каже да је још рано говорити о детаљима истраге.

- Добили смо комплетну документацију од УН-МИК-а и помно је изучавамо. Радићемо на том случају, али

заиста не смем да откривам детаље - каже Ламфаласи.

С друге стране, министарка правде Косова Некиба Кељменди изјавила је да је “уверена да у Албанији није било трговине људским органима”.

- Три истраге су обављене и резултат је био негативан по Србију, али позитиван за нас, јер таквог насиља није било. Случајем треба да се бави Европска комисија. Ако се инсистира да ми то истражимо, можемо и сами. Хашки суд водио је истрагу 1999., 2000. и 2002. године, као и влада Албаније, али ништа није пронађено - рекла је Кељменди.

ПРИКУПЉАЈУ СЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Портпарол ЕУЛЕКС-а Карин Линддал изјавила је да та мисија има информације о постојању “жуте куће” и логора на северу Албаније, где су мучени и убијани отети Срби, и да тужиоци прикупљају нове информације, како би се утврдило да ли постоје довољно јаки докази да се покрене истрага о томе.

- Званичне истраге ЕУЛЕКС-а још нема, а пошто се прикупе сви подаци, биће донета и одлука да ли може да се покрене истрага - рекла је Линдалова.

Портпарол ЕУЛЕКС-а је истакла да ова врста злочина не може да се реши без регионалне сарадње, додајући да шеф ЕУЛЕКС-а Ив де Кермбон због тога путује по региону и иницира сарадњу.

ЕУЛЕКС води истрагу о злочинима ОВК

ЗАШТО ЈЕ УНМИК ЂУТАО?

Ив де Кермабон, шеф ЕУЛЕКС-а стигао је 10. априла у прву званичну посету Албанији где се састао са званичницима министарства правде полиције и царине те земље. Трговина органима и отмице нису биле планиране теме разговора, али је Кермабон променио став и рекао да ће се радити на томе.

Иначе већ је склопљен цео мозаик. Муком су пронађени сведоци и потврдили где су се налазили логори

ОВК, а где импровизоване клинике.

Последњи део извештаја УНМИК-а, који се чува далеко од очију јавности, јер открива ко је и како организовао овај ланац криминала, затворио је целу причу. ЕУЛЕКС ће ускоро да заврши и своју истрагу и да одговорне приведе правди.

Истраживач Хјуман рајт воча Фред Абрахамс, упозорава да је ова организација још у августу 1999. године, два месеца после завршетка рата и доласка КФОР-а на Ким, објавила извештај о нападима на Србе

и Роме.- Већ тада смо знали да се осветнички напади одвијају пред носем Уједињених нација и НАТО - рекао је Абрахамс. Од међународних снага треба тражити одговоре на питања како је то могло да се дододи и да ли су спровели праву истрагу? Посебно треба питати УНМИК да ли је озбиљно узео у разматрање наводе о тим отмицама и убиствима и предузео истрагу, а уколико није, зашто није?

Абрахамс је објаснио да документарац Би-Би-сија показује да Срби нису били једине жртве, јер је ОВК отимао, мучио и убијао и припаднике сопственог народа. То, dakле, није етничко питање. Многе су жртве били Срби, то се никако не може порицати, али реч је и о Албанцима. Зато је од апсолутне важности заштити сведоке. Већ знамо да су судови на Косову веома слаби или непостојећи. Међутим, моја организација сматра да косовске власти и садашња мисија Европске уније могу да учине много више, и да је ствар хитна, јер су људски животи у опасности - упозорио је Абрахамс.

Он је указао да са становишта ХРВ, више није у питању истрага о кршењима људских права, већ о кривичним делима.

- Уколико владе Албаније и Косова не покрену истрагу, остаје на међународној заједници да то учини. Она, при том, има и мандат који је апсолутно довољан за покретање истраге о тим злочинима.

С.М.

За расељене у Краљеву

ПОПИС ПОВРАТНИКА НА КИМ

Министарство за Косово и Метохију и УНХЦР почели су у пет колективних избегличких центара у Краљеву, попис расељених лица која желе да се врате на Косово.

Највећи број расељених је смештен у Матарушкој Бањи, где постоје три колективна цента, неки су смештени у Норвешкој кући на Берановцу, а у "шаторском насељу" код Старог аеродрома је 128 Рома избеглих са Косова.

На попис могу да се јаве и расељена лица са Косова која су у индивидуалном смештају, сазнаје Бета од краљевачких повериеника Комесаријата за избеглице Слободана Станишића.

"Уколико су се определили за повратак на Косово, расељени који живе у Краљеву требало би да се јаве у просторије УНХЦР-а у овом граду које се налазе у улици цара Душана број 38", казао је Станишић.

Према последњем попису, у Краљеву живи 19.758 расељених лица.

Попис у три избегличка центра, који у Комесаријату називају неформалним, трајао је од 1. до 4. јуна.

Д.Т.

Сведочење бившег затвореника Албанца Би-Би-Сију

СВЕДОЧЕЊЕ О ЗЛОЧИНИМА

О злочинима над оштим Србима у Куксу на северу Албаније су ћосиштјали докази али су уништени у Хагу

За британски радио Би-Би-Си Албанац с Косова, бивши заробљеник Ослободилачке војске Косова посведочио је да су припадници ОВК мучили цивиле различитог етничког порекла, укључујући и Србе. Он је рекао да су ноћи биле тихе, тако да се могло чути како вичу док су их тукли или после тога. Када некога муче, он виче "о, мајко" на свом језику - рекао је сведок, који је био у затвору ОВК у Куксу, у северној Албанији.

Приликом мучења су коришћени ножеви, пиштољи и аутоматске пушке. Он је пристао да разговара под условом да остане анониман. Његова породица страхује за његов живот.

Према речима једног бившег члана ОВК, око 30

НАТО на Косову и уласка међународних снага у покрајину, држано у затворничком логору у Бабалоћу.

Један други сведок је за Балканску истраживачку мрежу (БИРН) и Би-Би-Си рекао да је видео како "људе туку, боду ножевима и ударају

године киднаповала цивиле на Косову, мучила их, и у неким случајевима убијала. Извори су за Би-Би-Си рекли да се међу 2.000 несталих налазе косовски Срби, Албанци и Роми.

То се догађало за време рата који су НАТО и

палицама".

"Били су без хране по пет или шест дана видео сам и како бацају ковчеге у гробове. Видео сам како их убијају", рекао је он.

БИРН указује да је поред затвора у фабричком кругу у Куксу било још низ тајних затвора у Албанији и Косову и да су затвореници пребацивани из једног у други затвор.

српских и ромских затвореника је после интервенције

показала да је ОВК током и после рата на Косову 1999.

ОВК водили на Косову против српских снага од марта до јуна 1999. године, и после тога, када је покрајина била под контролом међународних снага. Лондонски радио, како је наведено, такође истражује тврђе да су неки од отетих пребачени у Албанију, где су убијени, а њихови органи извађени, као и оптужбе да је физичке доказе које су истражитељи УН прикупили у Албанији уништио Међународни трибунал за ратне злочине. Позивајући се на изворе из Кукса, овај радио наводи да је тамо убијено најмање 18 затвореника.

Резултати истраге показују да су припадници ОВК криви за тешка кршења људских права, закључио је лондонски радио.

Тврђење о списку словеначких жртава

МЛАДИ ОДВОЂЕНИ У АЛБАНИЈУ

Словеначка национална странка тврди да има списак имена Словенаца који су страдали на Косову, међу којима су и жртве трговине људским органима

Словеначка национална странка је упутила посланичко питање Влади Словеније у вези са трговином људским органима на Косову. СНС наводи да је добила молбу од словеначких породица да посредује код Владе Словеније, јер су многе словеначке породице морале да напусте “тада још увек аутоному покрајину Косово и Ме-тохију” као жртве албанског сепаратизма и тероризма.

СНС наводи да поседује и тачан списак жртава словеначких држављана, наведених по именима, међу којима су жене и деца, а за неке словеначке жртве се чак сумња и да су били предмет трговине људским органима.

Ова словеначка странка, у писму у форми посланичког питања Влади Словеније, пише и да је први пут упозоравала на

грозоте које се дешавају на Косову у свом усменом посланичком питању, на 39. редовној седници словеначког парламента 2008. године, када је тадашњег словеначког премијера Јанеза Јаншу упозорила на прогон из кућа 500 до 1000

убијањем више стотина српских заробљеника, међу којима су многи били словеначког порекла, у сукобима до којих је дошло 1999. године на Косову, а сумња се да су њихове органе продавали косовски Албанци.

СНС упозорава да посто-

Словенаца који су живели на Косову.

“Њихови домови су били запаљени, људи су били претучени, многи млади Словенци су одведени у Албанију, где су их разрезали и њихове органе продали у трговини људским органима”, пише СНС наводећи да је још 27. маја прошле године на овај проблем упозорила словеначког министра спољних послова у свом писменом посланичком питању.

СНС тврди и да словеначки медији не желе да се баве овим проблемом “јер им очито није довољно сензационалистички”, наводећи да, упркос приложеним подацима и доказима које имају људи који су СНС молили за помоћ, ни Влада Словеније, ни Министарство спољних послова нису показали “ни мрву интересовања за уређивањем забрињавајућег стања Словенаца који су живели и још увек живе на Косову.”

Према подацима СНС-а, доста њих је нестало или су убијени под необјашњивим околностима.

СНС подсећа да је трговина људским органима почела

ји сумња да трговина људским органима траје до данас и да су томе изложени сви неалбански становници, због чега је ова странка “оправдано забринута шта ће се дешавати са Словенцима који живе на Косову.”

Због свега тога, СНС пита словеначку владу шта је садашња словеначка власт урадила за Словенце који живе на Косову и хоће ли овај пут Влада и Министарство спољних послова заштити Словенце, “који живе или су било како повезани са државом Косово”.

Према подацима којима располаже СНС, на Косову још увек живи око 400 Словенаца, али је ова странка убеђена да “Косово жели да буде етнички чисто и да га, нажалост, у томе подржава и Словенија.”

Истовремено, ова странка пита Владу Словеније и да ли води евидентију о Словенцима, то јест о њиховоим потомцима који још увек бораве на Косову, као и да ли располаже подацима о отетим, несталим и побијеним Словенцима и њиховим потомцима на Косову.

Д.Т.

Влада Косова платила ослобађање Лимаја

ДВА МИЛИОНА ДОЛАРА ЗА СЛОБОДУ

Влада Косова платила је за ослобађање Фатмира Лимаја два милиона долара! Ово произилази из транскрипата прислушканих разговора између Фатмира Лимаја и његовог брата Демира. Иако има претпоставки да су судије примиле тај новац, много је

челу с Каримом Каном траже 6,5 милиона долара да “заврше пресуду”. Цену слободе би тре-

ИСТРАГА ПРОТИВ ЛИМАЈА

Тужилаштво за ратне злочине Србије добило је одобрење Хашког трибунала да истражује случајеве из предмета Фатмира Лимаја, којег Хаг није обрадио. Реч је о пет или шест злочина који су поменути у овом поступку али нису процесуирани. Фатмир Лимај, бивши командант ОВК, у Хагу је ослобођен кривице за ратни злочин над српским становништвом и Албанцима који нису били лојални ОВК.

Ослобођен је кривице за злочине у селу Клечка, где му се налазио штаб и крематоријум у коме су спаљиване српске жртве. Истрагом је обухваћено још 28 припадника ОВК.

вероватније да су паре отишли моћницима из америчке администрације, који су излобирали у Хашком суду ослобађајућу пресуду за злочинца.

По наводима транскрипта који су у поседу српског Тужилашства за ратне злочине, Демир обавештава брата да амерички адвокати не

бало да плати влада Косова, иначе ће Фатмир, по сопственим речима, проговорити о неким стварима. Како је то косовској влади било превише, успели су да суму спусте на два милиона долара. “Само Американци ово могу да заврше”, рекао је Лимај.

Олга Кавран, портпаролка Хашког тужилаштва, није желела да коментарише ове наводе. На питање како је онда тужилаштво користило новинске текстове као доказе у многим случајевима пред судом, она се исправила рекавши да Тужилаштво нема надувид у објављене транскрипте.

- Не могу ни да потврдим ни да демантую њихову тачност. Права адреса је Тужилаштво за ратне злочине у Београду. Не могу вам рећи ни да ли ће бити отворена истрага о тим тврђњама - истиче Кавранова.

Бруно Векарић, порт-

парол српског тужиоца за ратне злочине, демантује да се у транскриптима може пронаћи веза са подмићивањем судија.

- Ми имамо ове транскрипте и употребићемо их у нашим предметима које водимо у случају Фатмира Лимаја. Није суштина подмићивање, које се овде не може утврдити, него начин на који се прикупљају паре за одбрану. Од Владе Косова, преко новца од сународника из јужне српске покрајине и из САД, до паре од криминала - објашњава Векарић Н.Н.

Тужилаштво за ратне злочине

ОЧЕКУЈЕ СЕ РЕАКЦИЈА ЕУЛЕКСА

Подаци Би-Би-Сија уклапају се у информације које има Тужилаштво за ратне злочине Србије. Ово тужилаштво очекује реакцију ЕУЛЕКС-а и истражних органа Албаније.

- Имамо и многе друге податке који доказују нашу тврђњу да се на северу Албаније трговало људским органима. Ми већ годину дана упорно радимо на том предмету, међутим наша надлежност је ограничена.

Очекујемо да у сарадњи са другим међународним инситуцијама дођемо до резултата у овом предмету, како би овај случај био разрешен - изјавио је Бруно Векарић, портпарол Тужилашства за ратне злочине. Д.Ч

ТРАГ ВОДИ У МАКЕДОНИЈУ

Убеђен сам у истинитост података Карле дел Понте, указивао сам на нелегалне трансплантије на Косову, каже др Нинослав Ивановски

И Македонија је била важна дестинација у такозваном хируршком туризму.

Доктор Нинослав Ивановски је причао о "нечасној" понуди извесног израелског држављанина да започну бизнис с пресађивањем бубрега његовим земљацима у

МАКЕДОНСКИ ДОКТОР РАДИО У ПРИШТИНИ

У приватној приштинској клиници "Медикус", познатој као "клиника ужаса", која је средином новембра затворена, хонорарно је радио и неименовани лекар из Македоније. Тај податак је новинарима обелоданио портпарол косовске полиције Ветон Ељшани.

скопској клиници.

Доктор Ивановски, који је, после закаснелог признања Карле дел Понте о злоупотреби Срба у трговини са виталним органима, Приштину означио као центар илегалне трансплантије бубрега, што је касније потврђено хапшењима и затварањем приватне приштинске клинике "Медикус", каже да нема сазнања да су органи Срба са Косова продавани и трансплантирани у Македонији, иако је његова клиника јединствена и има увид у све трансплантије бубрега на тлу Македоније. Убеђен је

међутим, у истинитост података које је у својој књизи навела Дел Понтеова, пре свега зато што је први указао на нелегалне трансплантије органа у приватним клиникама на Косову. Такву информацију је прошлог лета добио од турских колега, што се касније потврдило као тачно - каже Ивановски. Сећа се да је пре десетак година у скопску клинику дошао израелски хирург који скопским колегама понудио "бизнис", предложивши им да му помогуће да пресађивање бубрега својим земљацима организује у Скопљу, а да зараду, наравно, деле. Израелац је тада рекао да су пацијенти и бубрези за трансплантију "његова брига".

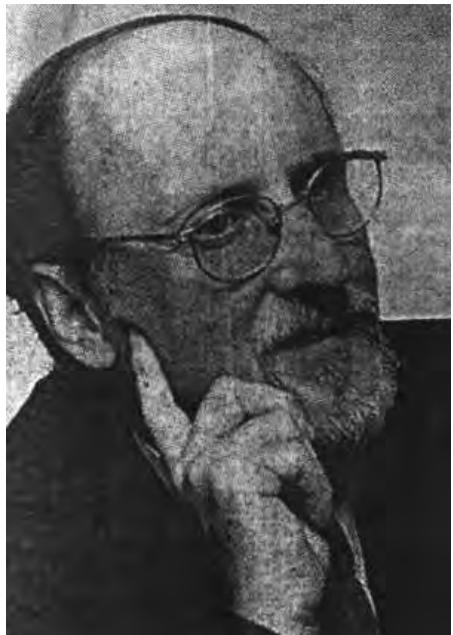
- Ми смо понуду одбили пре свега зато што сам посумњао у разлоге због којих би се трансплантија бубрега обављала у Скопљу, а не у Израелу. Како сам касније чуо, исти човек је своју идеју реализовао у Естонији, али је откривен и пртеран, а естонска влада се касније због тога јавно

ИЗРАЕЛСКА И ТУРСКА ВЕЗА

Главни "мозгови" у нелегалној трговини људским органима на Косову и Метохији су израелски држављани, хирург Заки Шапира и главни посредник Моше Харел. Доктор Шапира је онај исти који је 1999. године лекарима скопске клинике нудио сарадњу на пресађивању бубrega и после тај бизнис реализовао у Естонији, Молдавији и Турској, заједно са турским хирургом Јусуфом Ерцином Сонmezom, који је био главни оператор у приштинској клиници.

извинила - каже доктор Ивановски.

Скопска клиника и доктор Ивановски старају се о постоперативном опоравку тридесеторо пациентата с Космета којима је бубрег пресађен у Пакистану,

Индии, Египту...

Међу таквима је и десет македонских држављана. Како су њима обезбеђени бубрези за трансплантију није познато, али је чињеница да су многе операције урађене траљаво, јер је постоперативни ток био праћен инфекцијама, а било је и смртних случајева. Ивановски нам је рекао да се цена бубrega на "тржишту" креће од 40.000 до 100.000 долара, да је реч о уносном бизнису који резултира нелегалном трговином људских органа.

Амнсти интернешенал поручује:

ПРЕКИНУТИ ПОЛИТИКУ НЕКАЖЊАВАЊА

Крајње је време да и Србија и Косово прекину политику некажњавања за киднаповања и нестанке. То је суштинска обавеза за приступање Европској унији - изјавили су представници Организације за заштиту људских права Амнсти интернешенал позивајући власти у Београд и Приштини да напокон окончају решавање овог проблема који траје више од деценију.

У годишњем извештају, који је поднет у Бриселу, о Србији и Косову Амнсти интернешенал позива Европску комисију да осигура даље праће напретка у окончању праксе некажњавања ратних злочина и злочина против човечности као суштинске обавезе по критеријумима из Копенхагена за приступање Европској унији. Д.Т.

Излет на Фрушкој гори

ДАН ДРУЖЕЊА

У суботу 13. јуна група од четрдесетак чланова Удружења породица киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији обишла је фрушкогорске манастире Крушедол, Хопово, Гргетег. Чланови Удружења са подручја Београда и околине имали су прилику да се током једнодневног излете друже, разговарају и уживају у лепотама ове планине. Излет је организован као један вид психосocijalne помоћи унесрећеним породицама како би бар на тренутак одагнали своје мисли од десетогодишњице страдања на Космету током 1999. године. Тада је већина њих остала без својих најмилијих, домаца и друге имовине. Овај излет је организован уз помоћ Међународног комитета Црвеног крста и Министарства за Косово и Метохију. С.М.

Милена Радевић, из Пећи припрема рукопис "Косово мој живот, вечно падање и страдање"

МОРА СЕ РЕЋИ ИСТИНА

Милена Радевић која и данас живи у колективном центру у Каменову код Будве, једна је од оних мајки и супруга која је за време ратних дешавања на Косову и Метохији доживела највеће ѡубитке и преживела ће ратне спрахе.

Терористи су јој крајем 1998. године убили најстаријег сина Ивана у кафићу "Панда" у Пећи заједно са још пет српских младића. Нешто касније по повратку са гробља терористи су киднаповали и шездесетчетврогодишњег оца Ивановог Богдана, о којем супруга Милена, син Ђорђе и ћерка Бојана ни данас ништа не знају. Преврћу и земљу и небо и неће одустати од трагања за истином где нестаде глава њихове породице.

Она припрема рукопис "Косово, мој живот, вечно падање и страдање" који је својеврсна исповест о личној драми, граду Пећи, Косову и Метохији,

НATO бомбардовању.

Ова шездесетдвогодишња жена је исписала стотине страница истине о збивањима на Космету од 1998. године па на даље. Не подижући главу са рачунара Милена приводи крају свој рукопис. Њутање о злочину био би злочин, каже Милена. - Није Косово оно што други мисле да јесте - парче земље. Није обична реч. "Када се изговори реч Косово, то је оно што стоји из дугих векова нашег одупирања пред непријатељем, нашег пркосног непристања да "продамо своју веру" и одбацимо идеале и завет предака", каже Милена.

Идеја да напише књигу родила се још за време бомбардовања. Па ипак урадила је то са вишегодишње временске дистанце. - Без обзира на све одлучила сам да урадим ову монографију о погинулим и киднапованим цивилима мог града Пећи са околином и да оставим поколењима један делић историјске грађе, један тачан и прецизан преглед терористичког злочина на Косову и то кроз

животне судбине оних који су невини изгубили животе, каже Милена.

Радевићима су у Пећи албански терористи запалили кућу и целокупну покретну и непокретну имовину. Шиптарски тероризам се на крају прошлог и почетком овог века драматично обрушио на српско становништво на Космету. Милена Радевић се није предала болу и није попустила пред "псима рата" већ о црним барјацима изнетим из српских кућа и угашеним огњиштима говори у свом рукопису који ће за који месец угледати светлост дана

С.Ђ.

У Основном суду у Рожају на годину и по, због преваре на Космету, осуђен Слободан Лопичић

ПРОДАО ТУЂУ ЗЕМЉУ

У Основном суду у Рожају на годину и по, због преваре на Космету, осуђен Слободан Лопичић

Основни суд у Рожају још једном је био место где су се чуле тужне приче о суморној збиљи прогнаника са Косметом, које људи лоших намера не остављају на миру ни сада када су годинама далеко од својих домова и имања.

Једна таква избегличка прича добила је епилог пред кривичним већем судије Милосава Зекића, које је на годину и по затвора осудило Слободана Лопичића (34) из Подгорице, због почињеног кривичног дела преваре.

Лопичић је на превару продао имање прогнаника Војислава Милошевића из Ђаковице Агрону Бајрамију из овог места. Уз помоћ лажне документације Лопичић је

“постао” Вељко Милошевић, синовац Војисављев. Са лажним идентитетом овластио је адвоката Агруна Кељмендија, власника агенције “Контакт” из Пећи, који је имање пртераног Милошевића продао Бајрамију за 80.000 евра. Примопредаја новца обављена је у Рожају а између Кељмендија и Лопичића. Убрзо, превара је откривена као и њени актери а Лопичић је седам месеци провео у истражном затвору.

У Основном суду у Рожају због сличног “подвига” осуђен је и Перо Вукадиновић власник једне агенције из Бијелог Поља, а на најдужу казну од две године и четири месеца затвора у овом суду осуђен је Веско Дакић, избеглица из Пећи, настањен у Младеновцу. Њему је казну изрекло такође кривично веће

судије Зекића, које је утврдило да је Дакић, који се у присуству “сувласника Ранка и Милька Бурића” лажно представљао као Pero Бурић, продао Љушу Авдијају око 45 ари земље у Витомирици, код Пећи, за износ од 100.000 евра! Авдијај је Дакићу у присуству два свидока на руке дао 70.000 евра у Рожају, а остатак је требало да буде исплаћен такође у овом граду када буде укњижено земљу на себе. Међутим, када је пошао у катастар у Пећи да обави и ту формалност, Бурић је утврдио да је земља туђе власништво. О свему је обавестио полицију, која је контактирала МУП Црне Горе. У време договорене исплате, када је Авдијај требало да Дакићу исплати у Рожају још 30.000 евра, осим Дакића и Авдијаја појавили су се полицајци који су Дакићу намакли лисице на руке...

Верује се да има још таквих случајева па власници непретнине на Космету треба да провере земљишне књиге.

УМРО ОД ПОСЛЕДИЦА КИДНАПОВАЊА

У неусловној кући за коју плаћају кирију живе Љиљана и Зоран Биговић који имају два сина од 15 и 18 година и живе теже него икад. Митровица је постала њихово место становања силом прилика. У њу су избегли из села Невољана код Вучитрна пре скоро десет година и још увек поред великог труда да сами себи олакшају живот не успевају да нађу излаз из изузетно тешке материјалне и стамбене ситуације.

- Не знамо више број врата свих могућих институција на које смо закуцали молећи за помоћ. Неко нас саслуша, неко пошаље у другу канцеларију и тако време противче ми пропадамо а на нашу муку и невољу сви који који би могли да нам помогну остају и неми и глуви - каже Љиљана.

- Не би смо ми из Невољана никуда ишли, али нас је на избеглиштво натерало велико зло које је 21. јануара 1999. године задесило нашу фамилију. Наиме, тог дана касно увече припадници ОВК дошли су у наше село и киднаповали муг свекра Миодрага Биговића (1939.), затим Радована и Радисава Миличковића са супругама Даницом и Живком.

Било је то страшно. Пре него што су их одвели немилосрдно су их тукли. Пошто смо ми живели у истом дворишту, али у другој кући дошли су и до нас покушали да отворе врата, али су ни сама не знат зашто одустали говорећи један другом да ту нема никога. Ми смо се притајили и гледали како пљачкају свекрову кућу, развлаче ствари, уништавају и ломе. Он је био крвав и насилено су га одвели у логор Ликовац који су припадници ОВК формирали за Србе и неалбанце. Четири дана од како је одведен ми нисмо имали мира. Ишли смо свугде где смо знали и тражили помоћ. Четврти дан су га чланови верификаторске комисије ослободили. Од тога дана па до смрти 2006. године он је трпео последице батина и терора. Био је до киднаповања здрав човек, а после тога је нестајао и венуо као биљка.

Страх за безбедност деце, а и целе наше фамилије, натерао нас је да све што смо годинама стицали оставимо и постанемо избеглице без игде ичега. Наш је дом тако близу али нама је предалек јер не смејмо тамо да одемо. Захвални смо богу што нам је сачувао децу и памет. Онакве сцене какве смо ми гледали тешко да се још где могу видети. Били бисмо најсрднији на свету кад би имали свој дом. Неку кућицу или станчић, само да је наше да можемо да у њему планирамо шта ћемо са својим животима. Ова неизвесност, беспарица и скученост нас убија, а сваки нови дан прође у ишчекивању шта ће бити sutra. Дан за даном, нама тако живот пролази, и као да је туђ а не наш. Ваљда ће и нас Бог погледати, па да више не будемо бескућници. Ваљда ће бити добро. Надамо се и верујемо да ће и ова невоља престати.

М.М.К.

Код проналажења Славише Издерића кључ и катанац решили тајну

ПРЕСУДИЛА УНИФОРМА

Видевши униформисано лице йришадници ОВК њуцали на Славишу, а затим га отели и убили

Славиша Издерић је хтео да помогне пријатељу да пренесе неке ствари из насеља Врањевац 13. јуна 1999. године. С обзиром да је био војни музичар, носио је униформу и вероватно је то био

разлог што су припадници ОВК пуцали на њих.

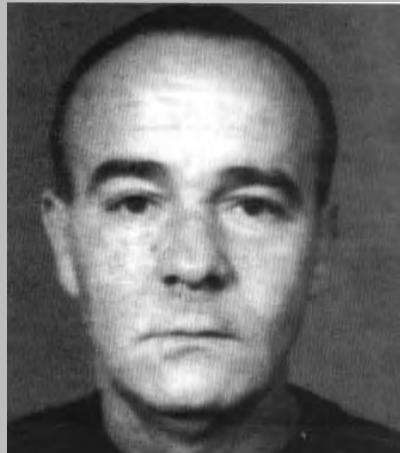
Његовог пријатеља су ранили и он се склонио у оближњу кућу код једне Српкиње, а Славишу су отели и одвели у непознатом правцу. Његови посмртни остаци пронађени су 8. новембра 2004. године након дуготрајног трагања. Мајка је знала да је њен Славиша на кашу панталона имао мали катанац који је стално носио. Кључ од тог катанца налазио се код

родитеља. То је био сигуран знак да је тело које је пронађено њиховог сина.

Након седам година тражења

САХРАЊЕН ЗЕЈНУЛАХ БУЊАКУ

Никада се никоме није замерио, имао је пријатеље свих вера и нација, и митровчанцима није ни данас јасно зашто је страдао

Пуних осам година трајала је потрага за отетим Зејнулахом Буњакуом из Косовске Митровице који је отет 20. јуна 1999. године, а сахрањен 17. октобра 2007. године.

Био је возач аутобуса, никада га политика није интересовала, радио је поштено свој посао и његовим суграђанима Србима и неалбанцима ни данас није јасно зашто је отет и убијен. Могуће да разлог лежи у томе да никада није никога mrзео, дружио се са добрым људима не гледајући које је вере и нације. Страдао је добар човек за којим многи искрено жале.

Раде Гојковић из села Радовац код Пећи доживео трагичну судбину

УБИЈЕН НА ЗВЕРСКИ НАЧИН

Имао је седамдесетак година када је крајем јуна 1999. године отет. Пронађени његови посмртни остаци годину дана касније

Када је у пролеће 2000. године на телевизији приказан снимак тела жртава терора ОВК у селу Радовац, породица Раде Гојковића је занемела. Видели су тело умотано у њихово жуто ћебе. Касније на Мердару, када су разгледали одећу и ствари убијених, видели су то исто ћебе. Патолог им је потврдио да је то Раде Гојковић који је зверски убијен и да на њега меци нису трошени.

Био је толико изломљен да су га једино у ћебету могли носити. Ни једна му кост није била цела. Изломили су му чак и парцијалну протезу јер је на њој било неколико златних

зуба. Годину дана од отмице пронађени су његови посмртни остаци и сахрањени на подгоричком гробљу.

В.Б

Десет година од смрти оца Харитона НЕМАЦ СНИМАО ОТМИЦУ

Снимак никада није достављен истражитељима иако је новинар то обећао

Међу првим жртвама киднаповања био је отац Харитон (Радослав Лукић) који је отет 15. јуна 1999. године. Невероватно је да немачки новинар који је снимио сам чин отмице, иако је обећао да ће снимак о томе доставити надлежним, то није учинио и да се цео случај некако заташкao и о томе нико није више причао.

Касније су оца Харитона препознали међу пронађеним убијенима по мантији коју је носио. С.М.

Кћери Светислава Јакшића дочекале свога оца у ковчегу

НИ ВРЕМЕ, НИ СУЗЕ НЕ ПОМАЖУ

Кад би сузе умањиле бол Светиславове кћери би већ ћрబолеле

Када су пријатељи, родбина и познаници чули да је 5. јула 1999. године отет у сред центра Приштине Светислав Јакшић, постављали су готово идентично питање: Зашто њега, па он никада никоме ни на сенку није стао, а камо ли учинио неко зло. Био је то шок за све, поготово за породицу.

Био је човек у годинама, зависио је од редовне терапије, и прва брига била је како ће без лекова.

А како су дани, месеци и године одмицали топила се нада да ће га наћи, да ће преживети тортуру коју су припадници ОВК примењивали над киднапованим Србима и неалбанцима.

И онда октобра прошле године његове кћери добише посмртне остатке. Сахрањен је Света Јакшић у Нишу, где су његове кости положене у гробницу да почивају у миру.

Његова породица, деца тај изгубљени мир никада више неће наћи. Сав свој живот његове ћери провести с једним од многих питања без одговора: Је ли много патио? Јесу ли га мучили и како је стварно окончao свој живот?

Оне не знају када им је било теже, док су пуне страха и неизвесности трагале за њим или сада када знају да га никада више неће видети, да га више нема. Остале су њих три упућене једна на другу, да заједно исплачу своју бол, да теше једна другу и стоички подносе све несрће које им је живот нанео. М.М.К.

Драгана Челић, мајка киднапованог, па убијеног Ивана Челића

МОРА НЕКАД БОЛ И ДА СЕ ПРИКРИЈЕ

Има ли шта теже него кад родитељ сахрани дејце? Који је његов даљи смисао живоћа? Многи би родитељи да могу заједно са њима лежи у гроб. Али, живоћ мора да се живи па ма како он болан био

Након вести да су пронашли тело Ивана Челића који је отет 14. јуна 1999. године испред хотела "Гранд" у Приштини и који је по позиву пошао на посао, његова мајка Драгана каже да се у њој нешто сломило и да и после толико година не може да разлучи која је бол теша пре или после сазнања да га више нема.

- Је ли била теша неизвесност и страх да ли трпи тортуру која убија психички, или сазнање да је убијен ни кривни дужан тешко је измерити. Тешко је и једно и друго, али мора да се трпи, мора некад бол и да се скрије, ако ни због чега, а оно због остале деце и унука.

Бол и патња су ме сломили и физички ал' шта ћу, мора се тако - каже Драгана Челић, мајка киднапованог и убијеног инжењера Електропривреде Ивана Челића.

Отац и син, Драгомир и Јовица Ђукановић, заједно почивају

ТРАГЕДИЈА ЂУКАНОВИЋА

Тражећи оћећох сина сирадао и оћаи

супруга радица, сестра Миланка Петровић и њена мајка Рада четврту годину оплакују своје покојнике Јовицу, супруга брата и сина, и Драгомира оца и супруга. Време које противе дубоко у њиховим душама гомила тугу и жалост за настрадалим члановима некада срећне и угледне призренске поро-

дице. Отет је прво Јовица, тадашњи директор Хидрометеоролошког завода, а затим и Драгомир који је пошао да га тражи. Био је то 11. јун 1999. године. На дан светог Илије 2. августа 2005. године предата су њихова тела. Убили су их припадници ОВК. Оне дубоко тугују за разореним породицама, живећи са несрћем која их је задесила.

Сигурне су да није тачна тврђња да време лечи све ране. Њихове су предубоке и превише боле.

А.Ц.

Петар Ракочевић отет са посла

БИО ЈЕ НЕУСТРАШИВ

Од сазнања да је отет, па до дана када су пронађени земни остаци Петра Ракочевића, његова породица је сву своју снагу усмерила ка томе да га што пре ослободе из албанских казамата.

На дан преузимања ковчега са посмртним остаци-

ма његова сестра Станика Милошевић и брат Петко су готово занемели. Шок и бол су били толико јаки да су се кретали као у бунилу. Нису могли да поверију да им се толика несрећа сручила на главу.

О брату су говорили да

није знао за страх, и то га је највероватније коштало живота. Пошао је као и обично на посао тог 12. јула 1999. године у Електрану, одбијајући и помисао да оде са Космета. Отет је са посла и ето како је враћен 30. јула 2007. године. А.Ц.

Породица Машуловић је знала да је киднапован Миодраг убијен, али...

ТРАГАЛИ ЗА ТЕЛОМ ДВЕ И ПО ГОДИНЕ

Вест да је Миодраг Машуловић из Приштине убијен у насељу Врањевац 12. јуна 1999. године била је шок за његову мајку и брата. Још се нису повратили од тога шта их је задесило,

уследио је други удар на њих, тело њиховог сина и брата које је лежало у дворишту школе "Зејнел Хајдини" са још два тела непознатих људи је нестало.

Упорно су Машуловићи покушавали да га пронађу и достојно сахране, али им то није успевало јер где год су се обратили наилазили на зид ћутања.

Иако су били приморани да напусте Приштину нису одустајали од тога да га пронађу. Трајало је то скоро две и по године, све до оног дана када су добили обавештење 10. јануара 2003. године да је његово тело пронађено на брду Драгодан под назнаком УНИД 2000-0124. Миодраг је сахрањен у Крушевцу.

Комшија Албанац гарантовао Милораду и Живки Стојановић безбедност

БЕСА НИЈЕ ОДРЖАНА

У Великој Хочи је тада владао хаос а на реч комшије брачни пар је одлучио да остане

То што су били упорни у намери да остану заједно у својој кући и чувају је од рушитеља, коштало је живота Милорада и Живку Стојановић из Велике Хоче. Киднаперима је на руку ишла и чињеница да су телефонске везе биле у прекиду па дugo родбина и деца брачног пара нису знали шта се са њима десило.

Њихов син Славе, који их је највише убеђивао да морају да се склоне пребацију себи што их није силом угуро у кола и извео из хаоса који је тада владао. Комшија Албанац дао је Милораду и Живки бесу да им се поред њега живог ништа лоше не може десити, јер су сви знали да су њих двоје били изузетно добри људи. То је изгледа пресудило да они остану у кући, али није се десило онако како је било обећано.

Сахрањени су 5. марта 2003. године у Крагујевцу.

Д.Т.

Дејан Костић је 1999. године био војник

КОШАРЕ МЕСТО СМРТИ

Пуних шест година трагало се за несталим војником све до априла 2005. године када је пронађено његово тело

Цела његова породица и он живели су у Бечу. Имали су леп и безбрижан живот, лепо зарађивали, слагали се међусобно, поштовали једни друге. Дејан Костић је стасао за војску и одлучио да дуг према домовини мора да се одужи. Дошао је обукао униформу. Распоређен је на Кошаре, на граници са Албанијом и нестао 16. априла 1999. године заједно са још тројицом војника. Мукотрпна је то била борба за истином коју је његова породица водила. Нису имали никаквих информација све до априла 2005. године када је породица обавештена да је пронађен. Сахрањен је у родном селу Клен код Шапца.

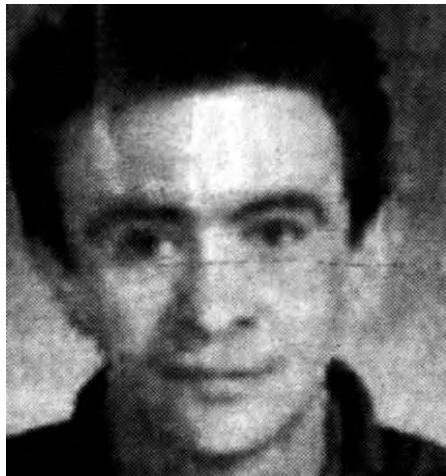
Ивица Марковић из Приштине суочава се са истином о трагичној судбини свог киднапованог брата Зорана (38)

ПРОНАШАО ЖРТВОГ БРАТА

Десет ћодина је Ивица Марковић покушавао да сазна истину о свом киднапованом браћу Зорану. На основу ДНК анализе и претпостављања делова гардеробе утврђен идентитет његовог брата. Зоран Марковић је убијен ватреним оружјем, а његови посмртни остаци су нађени у селу Којловица код Приштине.

Представници Владине комисије за киднапована и нестала лица су посетили

Ивицу Марковића и обавестили да су у селу Којловица код Приштине пронађени посмртни остаци човека чији се ДНК чак 95% поклапа са његовом и стричевом ДНК.

“Осим поклапања ДНК на основу кога је утврђен идентитет мог брата, препознао сам и делове гардеробе који су му припадали. Након тога ми је речено да је Зоран

убијен ватреним оружјем и да ће у мају бити извршена примопредаја посмртних остатака, када и планирам да његове посмртне остатке сахраним на прокупачком гробљу. Тада ће заувек бити сахрањена и моја нада и снови да ми је брат жив. Тешко је након свега помирити се са чињеницом да сам га заувек изгубио. Једино што ме помало може утешити је чињеница да је његова смрт била тренутна и да није био мучен и зlostављан...” каже Ивица Марковић и додаје да он никако неће пристати да преузме посмртне остатке свог брата у Приштини. Он очекује примопредају на административном прелазу у Мердару, где су до недавно породице преузимале посмртне остатке својих најдражних

Тешка судбина Драгице Божанић

НЕСРЕЋА ЈЕ ЊЕНА СУДБИНА

Драгица Божанић, жена која је преживела затвореничке дане у логору ОВК, доживела је још већу несрећу. Убијени су јој син Немања и супруг Младен. Преживела би она што су јој отети и дом и имање, заборавила би логорашке дане само да су јој њих двојица живи, да их загрли, да им се изјада. Тешко је када родитељ сахрани дете, дете које је тек закорачило у младалачке дане. Сви њени снови и планови како да му улепша живот срушили су се онога трена кад јој је отргнут из загрљаја. Остало је без сина, али и супруга, ослонца у животу. Страшна је несрећа пала на њену душу. Тешко се то подноси, ал' шта ће, против живота и судбине се не може. Мука мора да се трпи.

ИСТИНА ПОСДЕ ДЕВЕТ ГОДИНА

Михољдан. Ораховац, то мало људи што је остало оплакују Крсту Станојевића. Да је умро од Бога, лакше би било, ал' му живот прекратише екстремисти само зато јер није био њихове нације ни вере. Спасавајући супругу, отет је јула 1998. године. Непуних девет година касније породица сазнаје да су му посмртни остаци нађени у јами Волујак.

Имао је 37 година, човек домаћин који је бринуо о својој породици зарађивао да боље живе његова деца, не мешајући се у политику нити “у туђе послове”. Отет на правди бога, убијен на најмонстрознији начин. Хоће ли доћи време да починиоци злочина одговарају за оно што су невиним људима урадили. Многе породице, као и породица Станојевић сматра да све преспоро иде и да ће време учинити да злочинци затру многе трагове. В.Б.

Петрија Пильевић киднапована из свога стана

ОТЕЛЕ ЈЕ КОМШИЈЕ

За отмицу Петрије Пильевић њен син Драган криви прве комшије Албанце Аделину Исмаили, Мана Исмаилија и Љуљијету Ђинобалјај. Отмицу су гледале комшије, које су покушале да је спасу, па је због тога један од њих заједно са њом нестао. Био је то Зоран Ђошић, чија је супруга пријавила киднаповање. Крајем септембра 2000. године, њен син је приликом идентификације која је организована у Грачаници препознао по одећи и личним предметима. Зоран Ђошић је такође убијен и његово тело је предато породици.

Било је то једно од првих киднаповања у Приштини, граду у коме је тада било доста Срба.

Д.Т.

Бахри Души био је ожењен Српкињом што је за припаднике ОВК био велики грех

УБИЛИ ГА ЦРНОКОШУЉАШИ

Бахри Души, по националности Турчин, иначе продавац у робној кући "Грмија", своје страдање је "заслужио" женидбом Српкињом.

Припадници ОВК му никако нису могли да опрости па су га отели 4. јула 1999. године у Штимљу.

Породица је годинама упорно трагала за њим јер им је његова даља судбина била непозната. Истина до које су дошли била је болна.

Бахрију су убили припадници ОВК који су га привели на информативан разговор заједно са Бором Сталетовићем, са којег се кући никада није вратио. Д.Т

Отмица Ђорђа Кузмановића десила се у Ђаковици, где су биле мировне снаге

ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ПОТРАГЕ

Ђаковица 21. јуна 1999. година. На улици ОВК чине пљачке, паљевине, убиства, отмице. На улицама у оклопним возилима, тенковима и под пуном ратном опремом војници међународних мировних снага. Не реагују на збивања око њих. Понашају се као да на телевизији гледају акциони филм. Кажу дошли су да штите Албанце. Немају налог да бране Србе. Ђорђе Кузмановић Србин, радник поште је тог дана отет и нико од надлежних (а ко је био тада надлежан?) не реагује. Пријављује родбина његову отмицу КФОР-у, Међународном комитету Црвеног крста, тражи га, но све је узалуд. Немоћ и очај то су осећали Срби тада а и касније дugo. Незаштићени, остављени разулареним рушитељима и убицима, одсечени од света. Трагање за Ђорђем Кузмановићем трајало је готово четири године, све до 23. маја 2003. године када је његово тело предато породици која га је сахранила у Београду.

Ј.Б.

Тело Александра Симовића нађено на Драгодану после више од три године

ОТЕТ И УБИЈЕН ПРЕВОДИЛАЦ

Више од три године, након што је отет у центру Приштине, пронађени су посмртни остаци преводиоца Александра Симовића.

На дан отмице био је у једном кафићу, да би не дugo затим са колегом Албанцем отишао у други кафић "Пикасо" одакле је отет. Детаље отмице испричao је власник кафића Агрон Души који је рекао да су до њих дошла два униформисана и наоружана Албанца и одвела их у непознатом правцу. Александров колега је пуштен након 24 сата, а о њему се ништа није знало.

За њим се све време, до проналaska гроба, интензивно трагало, породица и пријатељи, и напокон породици је саопштена она најгора вест да је убијен и покопан на Драгодану брду крај Приштине под назнаком НН/663.

М.М.К.

Пре него што је сахрањен Ђорђу Цвијановићу давани помени

мот административне машиnerije

Чекајући камион за селидбу Ђорђе Цвијановић је убијен. Пре тога је отет испред кружног тока и бензинске пумпе у Приштини. Тело је нестало, и од тог 6. октобра 1999. године па до 10. јануара 2003. године трајала је иссрпљујућа борба његове супруге и кћерке да га нађу. Оно што су њих две преживеле, укључујући малтретирање бирократа који ни једног тренутка нису размишљали да пред собом имају особе које је задесила велика несрећа, не може се описати на овако малом простору. Чињеница је да је трагање за њим оставило дубоког трага на здравље породице која је била изложена непрекидним стресови-

ма, а о материјалним издацима, попуњавању сијасет формулара, испразних разговора и сусрета који нису давали никаквих резултата и да не говоримо. Чињеница је да је административна машинерија допринела томе да се Ђорђу Цвијановићу дају помени пре сахране, јер се није знало где је његов гроб. Црква је била место за паљење свећа, за парастосе пре сахране, све до 10. јануара 2003. године.

Крстачу са бројем 1161 заменило је његово име на Лешћу. М.М.К.

Трагедија породице Баљошевић

ОТМИЦА, ЛОГОР, СМРТ...

Једанаест дана је недостајало па да се наврши девет година од отмице до предаје Саше и његовог оца Томислава Баљошевића који су киднаповани код Ораховца док су се враћали у свој родни град. У колима су осим њих двојице биле њихове супруге и мали Нинослав који је тада био беба. Жене су припадници ОВК са дететом одвојили у један а њих двојицу у други затвор. Крунислава, супруга и мајка Баљошевића, жена логорашица је готово пред саму саму њихову предају преминула.

Знала је да су пронађени. Отац и син који су киднаповани 17. јуна 1998. године, предати су 6. јуна 2007. године и сахрањени у Београду.

А.Ц.

Лидија Омерагић пронађена мртва после скоро десет година

ЗА ЊОМ ПРЕСВИСЛА СЕСТРА

Рефика Омерагић ћојово џуну децензију трајала за оштетом сесијром

Да ли је један регал у опљачканом стану Лидије Омерагић из Клине био вредан њеног живота, питају се многи њени пријатељи, родбина и познаници. Била се склонила у Пећи, а кад се вратила у свој стан у Клини, затекла је само регал. Вратила се у Пећ да нађе превоз за регал и некога да јој чува стан, али је непозната лица изводе из зграде са лисицама на рукама и готово децензију се за њу није ништа знало. Њено тело предато је породици и она је сахрањена у Црној Гори.

Не дugo за њом преминула је и њена сестра Рефика која је готово свакодневно долазила у Удружење породица киднапованих и несталих на Космету у жељи да сазна шта је са Лидијом. Када је сазнала истину о њој, разболела се и преминула.

Н.Н.

На вест да јој је син пронађен мртвав

СРУШИО СЕ СЛОБОДАНКИН СВЕТ

- Никада никоме ни воду није замутио, а не да је зло коме учинио, говорила је Слободанка Петковић приликом преузимања тела свога сина Небојше стоматолога из Приштине. Помагао је свима, а отеше га са радног места и убише. Мирење са судбином због губитка драге особе је врло тешко, али мајка то не може никада да учини. Оно мало наде што су имали од 1999. године па до задњих дана јула 2007. године угасило се. Та је нада Слободанку и њеног супруга одржавала у животу, живели су за дан када ће га пронаћи и ослободити. Вест о смрти срушила им је све. Сада животари Слободанка, а једина светла тачка су јој троје унучади, троје Небојшине деце. Сада живи за њих.

Н.Н.

Станко Чунгуревић предат породици пре две године

ЗНА СЕ УБИЦА

Убицу Станка Чунгуревића зна његова породица, али не верује да ће икада доћи дан да он стане пред судско веће. Супруга Живка и кћери Ивана и Ирена остали су без заштитника, узорног супруга и оца, остали су без куће и имовине и постали расељеници као и многе косметске породице. Све им се његовом отмицом и убиством срушило. Никада више неће бити она срећна породица где се непрестално чују смех, песма и шала.

Н.Н.

Петри Костић из Ретимља убијена два сина

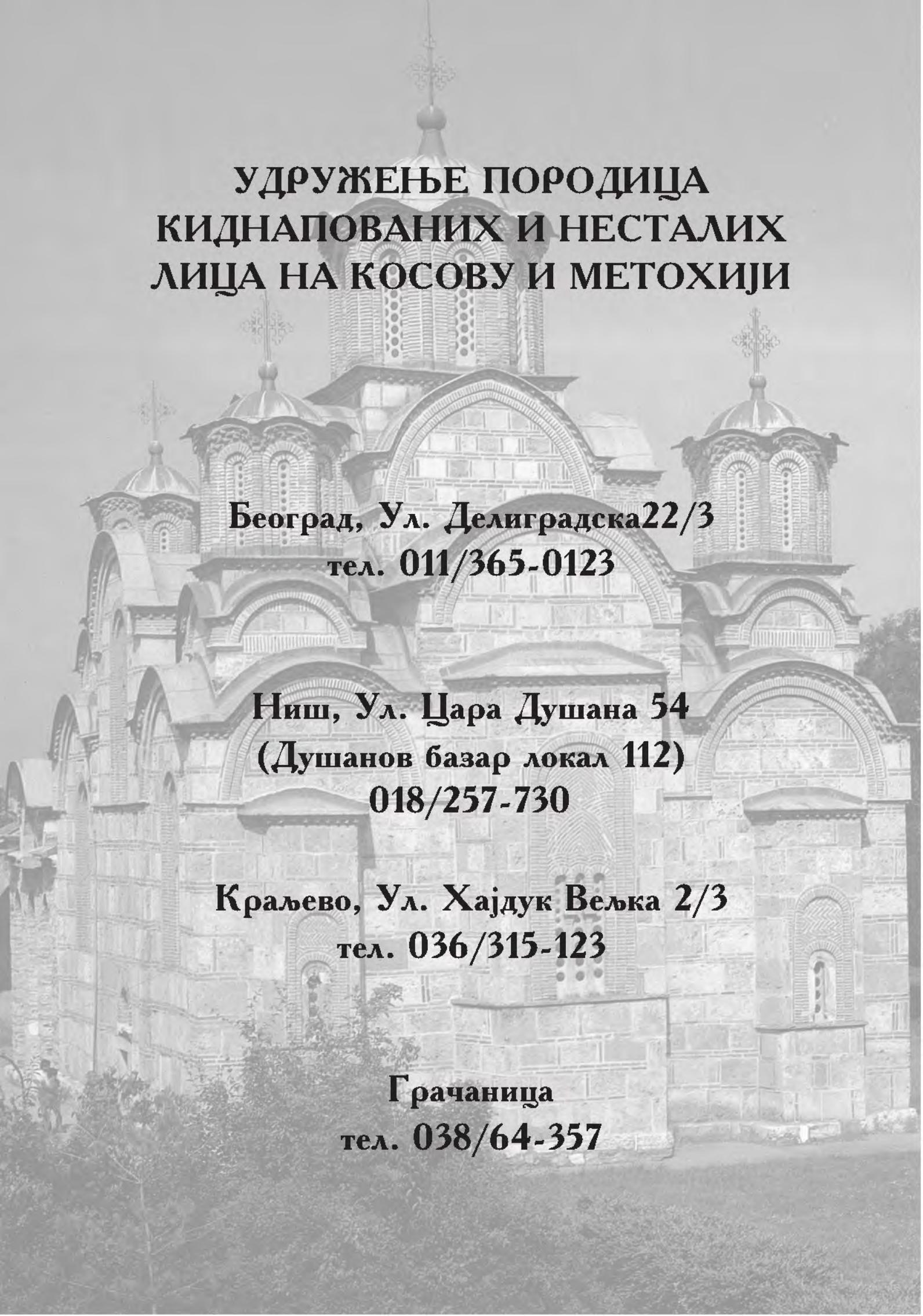
ВОЛУЈАК ЊИХОВО СТРАТИШТЕ

Дуго је Петра Костић из Ретимља куцајући на многа врата трагала за истином о своја два отета сина Тодором и Лазаром. О трагедији Петре Костић, написана је и монодрама под називом: "Децо моја, куде си сте?" коју је изводила ауторка Радмила Мићић широм Србије и Канаде, где иначе живи.

Мајка Петре је коначно сазнала истину о својим синовима. Завршили су своје животе у малишевским пећинама заједно са још двадесетак сељана које су црнокошуљаши ОВК уморили најстрашијом смрћу. Волујак је њихово стратиште. Тодор и Лазар су две ране мајке Петре, два непребола. Тугују за њима сестре безбратнице. Исплакале су све своје сузе, слеђене од бола уместо браће и синова грле мермерне плоче орловачке.

Ј.Б.

УДРУЖЕЊЕ ПОРОДИЦА КИДНАПОВАНИХ И НЕСТАЛИХ ЛИЦА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ

**Београд, Ул. Делиградска 22/3
тел. 011/365-0123**

**Ниш, Ул. Цара Душана 54
(Душанов базар локал 112)
018/257-730**

**Краљево, Ул. Хајдук Вељка 2/3
тел. 036/315-123**

**Грачаница
тел. 038/64-357**

